

**Skonsolidowany Raport
Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A.
za 1 półrocze 2021 r.**

Wybrane skonsolidowane dane finansowe

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	1.01.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.01.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	1 339 896	1 763 714	294 664	397 117
Przychody z tytułu opłat i prowizji	499 849	471 703	109 925	106 208
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym	(348 941)	185 936	(76 738)	41 865
Wynik finansowy po opodatkowaniu	(511 648)	71 724	(112 519)	16 149
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy	(711 301)	258 324	(156 426)	58 164
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	5 196 216	3 412 627	1 142 729	768 385
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 213 782)	(4 476 108)	(266 930)	(1 007 837)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(91 646)	(377 462)	(20 154)	(84 989)
Przepływy pieniężne netto, razem	3 890 788	(1 440 943)	855 645	(324 442)
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	(0,42)	0,06	(0,09)	0,01
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą	(0,42)	0,06	(0,09)	0,01
	30.06.2021	31.12.2020	30.06.2021	31.12.2020
Aktywa razem	104 107 030	97 322 785	23 028 453	21 089 275
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	742 313	1 057 652	164 199	229 187
Zobowiązania wobec klientów	89 998 487	81 510 540	19 907 646	17 662 854
Kapitał własny	8 376 310	9 090 976	1 852 838	1 969 961
Kapitał zakładowy	1 213 117	1 213 117	268 341	262 875
Liczba akcji (w szt.)	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	6,90	7,49	1,53	1,62
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	6,90	7,49	1,53	1,62
Współczynnik wypłacalności	18,65%	19,49%	18,65%	19,49%
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)	-	-	-	-

Kursy przyjęte do przeliczenia danych finansowych na EUR

dla pozycji na dzień bilansowy	-	-	4,5208	4,6148
dla pozycji za okres objęty sprawozdaniem (kurs wyliczony jako średnia z kursów na koniec poszczególnych miesięcy okresu)	-	-	4,5472	4,4413

SKONSOLIDOWANY RAPORT GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM ZA 1 PÓLROCZE 2021 R.

SPIS TREŚCI

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM S.A. ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2021 R.	3
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE BANKU MILLENNIUM S.A. ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2021 R.....	77

**SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU MILLENNIUM S.A. ZA OKRES 6 MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2021 R.**

SPIS TREŚCI

1.	INFORMACJE OGÓLNE O EMITENCIE	5
2.	WSTĘP I POLITYKA RACHUNKOWOŚCI	7
3.	SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE (GRUPA)	8
4.	NOTY DO SKONSOLIDOWANYCH DANYCH FINANSOWYCH	16
1)	Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	16
2)	Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty	16
3)	Przychody z tytułu opłat i prowizji	17
4)	koszty z tytułu opłat i prowizji	17
5)	Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.....	18
6)	Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	18
7)	Wynik z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy.....	18
8)	Koszty administracyjne	19
9)	Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	19
10)	Podatek dochodowy	20
11)	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	22
12)	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody ...	23
13)	Kredyty i pożyczki udzielone klientom.....	24
14)	Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu inne niż Kredyty i pożyczki udzielone klientom	28
15)	Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń.....	30
16)	Odpisy z tytułu utraty wartości wybranych składników aktywów	32
17)	Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	33
18)	Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych.....	34
19)	Zobowiązania wobec klientów	35
20)	Zobowiązania z tytułu sprzedanych dłużnych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu.....	35
21)	Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	35
22)	Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych	36
23)	Rezerwy.....	36
5.	ZMIANY W PROCESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	38
6.	SEGMENTY OPERACYJNE	49
7.	OPIS TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	53
7.1.	TRANSAKCJE Z GRUPĄ PODMIOTU DOMINUJĄCEGO	53
7.2.	TRANSAKCJE Z OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI I NADZORUJĄCYMI BANK.....	54
7.3.	INFORMACJE O WYNAGRODZENIACH I KORZYŚCIACH OSÓB NADZORUJĄCYCH I ZARZĄDZAJĄCYCH BANKIEM	54
7.4.	STAN AKCJI BANKU POSIADANYCH PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE BANK.....	55

8.	WARTOŚĆ GODZIWA	57
8.1.	INSTRUMENTY FINANSOWE NIE UJMOWANE W BILANSIE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ	57
8.2.	INSTRUMENTY FINANSOWE UJMOWANE W BILANSIE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ.....	60
9.	ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE	63
9.1.	SPRAWY SĄDOWE.....	63
9.2.	POZYCJE POZABILANSOWE.....	66
10.	KOSZTY REZERW NA RYZYKO PRAWNE Z TYTUŁU WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH	67
10.1.	AKTUALNY STAN REZERW NA RYZYKO PRAWNE.....	67
10.2.	ZDARZENIA, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPŁYW NA REZERWĘ NA RYZYKO PRAWNE	70
11.	INFORMACJE DODATKOWE	72
11.1.	DANE O AKTYWACH, KTÓRE STANOWIĄ ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	72
11.2.	PAPIERY WARTOŚCIOWE STANOWIĄCE PRZEDMIOT TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU	73
11.3.	DYWIDENDA ZA ROK 2020	74
11.4.	ZYSK / STRATA NA AKCJĘ	74
11.5.	AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY CONAJMNIJ 5% OGÓLNEJ LICZBY GŁOSÓW NA WZA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ GRUPY - BANKU MILLENNIUM S.A.	74
11.6.	INFORMACJE O UDZIELENIU PRZEZ GRUPĘ PORĘCZEŃ KREDYTU LUB GWARANCJI.....	75
11.7.	SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁAŃ.....	75
11.8.	POZOSTAŁE INFORMACJE DODATKOWE I WYDARZENIA PO DACIE BILANSU	75

1. Informacje ogólne o Emitencie

Bank Millennium S.A. (Bank) jest ogólnopolskim, uniwersalnym bankiem oferującym swoje usługi wszystkim segmentom rynku poprzez sieć oddziałów i centrów korporacyjnych, sieci indywidualnych doradców i bankowość mobilną i elektroniczną.

Bank, wpisany pod nr KRS 0000010186 do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, ma swoją siedzibę na ul. Stanisława Żaryna 2 a w Warszawie.

Bank jest obecny na Giełdzie Papierów Wartościowych od 1992 r. i był pierwszym bankiem notowanym na warszawskim parkiecie.

Bank jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. (Grupa), która zatrudnia ponad 7 100 pracowników, a podstawowymi przedmiotami jej działalności są działalność bankowa (w tym bank hipoteczny), leasingowa, faktoringowa, maklerska, kapitałowa, zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz działalność portali internetowych.

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku Millennium S.A. według stanu na dzień 30 czerwca 2021 r.

Skład osobowy Rady Nadzorczej był następujący:

- Bogusław Kott - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Nuno Manuel da Silva Amado - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Dariusz Rosati - Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Miguel de Campos Pereira de Bragança - Członek Rady Nadzorczej,
- Olga Grygier-Siddons - Członek Rady Nadzorczej,
- Anna Jakubowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Jędryś - Członek Rady Nadzorczej,
- Alojzy Nowak - Członek Rady Nadzorczej,
- Jose Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha - Członek Rady Nadzorczej,
- Miguel Maya Dias Pinheiro - Członek Rady Nadzorczej,
- Beata Stelmach - Członek Rady Nadzorczej,
- Lingjiang Xu - Członek Rady Nadzorczej.

Skład osobowy Zarządu Banku był następujący:

- Joao Nuno Lima Bras Jorge - Prezes Zarządu,
- Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho - Wiceprezes Zarządu,
- Wojciech Haase - Członek Zarządu,
- Andrzej Gliński - Członek Zarządu,
- Wojciech Rybak - Członek Zarządu,
- Antonio Ferreira Pinto Junior - Członek Zarządu,
- Jarosław Hermann - Członek Zarządu.

Grupa Kapitałowa Banku Millennium S.A.

Jednostką dominującą Grupy jest Bank Millennium S.A., natomiast jednostką dominującą najwyższego szczebla w stosunku do Banku Millennium S.A. jest Banco Comercial Portugues - spółka notowana na giełdzie w Lizbonie.

Spółki wchodzące w skład Grupy Banku Millennium S.A. na dzień 30.06.2021 r. przedstawia poniższa tabela:

Nazwa	Rodzaj działalności	Siedziba	% udziału Grupy w kapitałach własnych	% udziału Grupy w głosach na WZA lub ZW	Ujęcie w sprawozdaniu Grupy
MILLENNIUM BANK HIPOTECZNY S.A.	czynności banku hipotecznego	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM LEASING Sp. z o.o.	usługi leasingowe	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM DOM MAKLERSKI S.A.	usługi maklerskie	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM TFI S.A.	zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM SERVICE Sp. z o.o.	wynajem i zarządzanie nieruchomościami, działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM GOODIE Sp. z o.o.	działalność portali internetowych	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM TELECOMMUNICATION SERVICES Sp. z o.o.	operacje finansowe na rynku kapitałowym i usługi doradcze	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
PIAST EXPERT Sp. z o.o. w likwidacji	usługi marketingowe	Tychy	100	100	konsolidacja pełna
LUBUSKIE FABRYKI MEBLI S.A. w likwidacji	wytwarzanie mebli	Świebodzin	50 +1 akcja	50 +1 akcja	metoda praw własności*

* Pomimo sprawowania kontroli nad spółką Lubuskie Fabryki Mebli S.A. z uwagi na nieistotność tej jednostki z punktu widzenia realizacji nadrzędnego celu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jakim jest prawidłowe przedstawienie sytuacji finansowej Grupy, Grupa nie konsoliduje zaangażowania kapitałowego w tym podmiocie.

2. Wstęp i Polityka rachunkowości

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” przyjętym do stosowania w Unii Europejskiej. Skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe nie zawiera wszystkich informacji, które są prezentowane w pełnym sprawozdaniu finansowym, w związku z powyższym niniejsze skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020 r.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r., poz. 757) Bank jest zobowiązany do opublikowania danych finansowych za okres sześciu miesięcy kończący się 30 czerwca 2021 r.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. sporządzone za okres od 1 stycznia 2021 roku do 30 czerwca 2021 roku:

- obejmuje dane finansowe Banku oraz dane finansowe jednostek zależnych, stanowiących Grupę oraz dane jednostek stowarzyszonych wycenione metodą praw własności,
- zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Grupę działalności gospodarczej w nie zmniejszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia bilansowego,
- zostało przygotowane w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 23 lipca 2021 r.

Zmiany zasad rachunkowości w roku 2021

Począwszy od niniejszego sprawozdania finansowego Grupa zmieniła sposób prezentacji odsetek od instrumentów pochodnych nie objętych formalną rachunkowością zabezpieczeń. Mając na względzie, że instrumenty te mimo iż zaliczane są do portfela handlowego to w głównej mierze zawierane są w celu ustanowienia ekonomicznego zabezpieczenia ryzyka innych aktywów lub pasywów finansowych, Grupa od I półrocza 2021 prezentuje przedmiotowe odsetki w Rachunku Zysków i Strat jako część „Wyniku z tytułu odsetek” podczas gdy uprzednio odsetki te były ujmowane w pozycji „Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu”. W celu zapewnienia porównywalności Grupa dokonała stosownych korekt danych porównawczych w Rachunku Zysków i Strat jak zaprezentowano poniżej:

Pozycja Rachunku Zysków i Strat	Dane za I półrocze 2020 prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za I półrocze 2020	Wartość korekty	Dane za I półrocze 2020 prezentowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za I półrocze 2021
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	1 737 084	26 630	1 763 714
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	32 139	(26 630)	5 509

W I półroczu 2021 roku Grupa zmieniła sposób prezentacji rezerw na indywidualne sprawy sądowe dotyczące kredytów hipotecznych CHF. Począwszy od I kwartału roku 2021 Grupa dokonuje alokacji rezerwy portfelowej na przyszłe sprawy sporne i ujmuje je jako pomniejszenie wartości bilansowej brutto kredytów dla których oczekiwane jest zmniejszenie przyszłych przepływów pieniężnych zgodnie z MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Mając na uwadze iż analogicznie jak w przypadku rezerwy portfelowej oczekiwane jest zmniejszenie przepływów pieniężnych również w przypadku ekspozycji objętych indywidualnymi sprawami sądowymi, Grupa począwszy od 30 czerwca 2021 zwiększyła zakres alokowanej rezerwy o rezerwy utworzone na indywidualne sprawy sądowe (dotychczas rezerwy na toczące się indywidualne sprawy sporne były ujmowane zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” jako rezerwy na sprawy sporne). W konsekwencji powyższej zmiany rozwiązanie zgodne z MSR 37 będzie kontynuowane tylko w odniesieniu do spraw spornych dotyczących już spłaconych należności nieuwzględnionych w bilansie Grupy.

Kwota alokacji rezerw na sprawy indywidualne dokonanej na koniec czerwca 2021 r. (przeniesionej z pozycji bilansu „rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne” do pozycji „kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu” jako pomniejszenie wartości brutto) wyniosła 988,6 mln zł.

W celu zapewnienia porównywalności Grupa dokonała stosownych korekt porównywalnych danych w bilansie jak zaprezentowano poniżej:

Pozycja bilansu na dzień	Dane prezentowane uprzednio w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	Wartość korekty	Dane prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za I półrocze 2021
31.03.2021			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	73 678 342	(675 075)	73 003 267
Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne	1 094 653	(675 075)	419 578
31.12.2020			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	72 472 589	(449 000)	72 023 589
Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne	555 922	(449 000)	106 922
30.06.2020			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	70 026 850	(168 239)	69 858 611
Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne	225 982	(168 239)	57 743
01.01.2020			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	68 117 195	(73 723)	68 043 472
Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne	111 785	(73 723)	38 062

3. Skonsolidowane Dane Finansowe (Grupa)

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Wynik z tytułu odsetek		1 277 166	654 872	1 329 854	640 218
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze:	1	1 339 896	684 964	1 763 714	822 114
Przychody naliczane z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej:					
Przychody odsetkowe od Aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu		1 298 840	663 537	1 690 409	795 222
Przychody odsetkowe od Aktywów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody		73 475	36 466	196 010	93 890
Przychody o charakterze podobnym do odsetkowego od Aktywów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		41 056	21 427	73 305	26 892
Koszty z tytułu odsetek	2	(62 730)	(30 092)	(433 860)	(181 896)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		414 087	209 310	373 528	178 995
Przychody z tytułu opłat i prowizji	3	499 849	253 855	471 703	224 034
Koszty z tytułu opłat i prowizji	4	(85 762)	(44 545)	(98 175)	(45 039)
Przychody z tytułu dywidend		2 703	2 567	3 268	3 025
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy	5	9 265	8 402	48 920	35 173
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	6	(6 033)	(2 225)	5 509	9 644
Wynik z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy	7	10 460	2 344	(18 930)	(7 251)
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń		(274)	(1 164)	(8 032)	(3 518)
Wynik z pozycji wymiany		12 312	(10 843)	71 633	27 949
Pozostałe przychody operacyjne		116 440	72 804	64 677	52 084
Pozostałe koszty operacyjne		(52 672)	(23 652)	(115 802)	(90 742)
Koszty administracyjne	8	(705 189)	(329 304)	(815 812)	(351 246)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	9	(115 849)	(41 479)	(323 634)	(202 069)
Rezerwy z tytułu COVID-19		0	0	0	60 000
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych		(4 939)	(2 562)	(4 591)	(2 827)
Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych		(1 047 044)	(513 641)	(168 019)	(112 694)
Wynik z tytułu modyfikacji		(6 731)	(3 186)	(8 232)	(6 283)
Amortyzacja		(100 675)	(49 227)	(107 213)	(53 873)
Udział w zyskach jednostek podporządkowanych		0	0	0	0
Podatek bankowy		(151 968)	(76 927)	(141 188)	(68 447)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym		(348 941)	(103 911)	185 936	108 138
Podatek dochodowy	10	(162 707)	(96 399)	(114 212)	(54 543)
Wynik finansowy po opodatkowaniu		(511 648)	(200 310)	71 724	53 595
W tym przypadający na:					
Właścicieli jednostki dominującej		(511 648)	(200 310)	71 724	53 595
Udziały niekontrolujące		0	0	0	0
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)		1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		(0,42)	(0,17)	0,06	0,04

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Wynik finansowy po opodatkowaniu	(511 648)	(200 310)	71 724	53 595
Inne składniki całkowitych dochodów, które zostaną (zostały) przeklasyfikowane na zyski lub straty	(246 500)	(132 545)	230 352	161 369
Efekt wyceny papierów dłużnych	(207 659)	(121 558)	238 310	189 516
Rachunkowość zabezpieczeń	(38 841)	(10 987)	(7 958)	(28 147)
Inne składniki całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	14	13	18	52
Zyski (straty) aktuarialne	0	0	0	0
Efekt wyceny instrumentów kapitałowych	14	13	18	52
Inne składniki całkowitych dochodów przed opodatkowaniem, razem	(246 486)	(132 532)	230 370	161 421
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów, które zostaną (zostały) przeklasyfikowane na zyski lub straty	46 836	25 184	(43 767)	(30 660)
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	(3)	(3)	(3)	(9)
Inne składniki całkowitych dochodów po opodatkowaniu	(199 653)	(107 351)	186 600	130 752
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy	(711 301)	(307 661)	258 324	184 347
W tym przypadające na:				
Właścicieli jednostki dominującej	(711 301)	(307 661)	258 324	184 347
Udziały niekontrolujące	0	0	0	0

SKONSOLIDOWANY BILANS

AKTYWA

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
Kasa, środki w Banku Centralnym		2 676 407	2 360 647	1 460 289	1 224 788
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	11	226 620	389 800	423 846	479 157
Instrumenty pochodne		125 023	225 639	154 188	141 929
Instrumenty kapitałowe		285	280	245	212
Instrumenty dłużne		101 312	163 881	269 413	337 016
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, inne niż Kredyty i pożyczki udzielone klientom		158 516	255 143	251 107	177 097
Instrumenty kapitałowe		103 072	203 707	200 772	66 609
Instrumenty dłużne		55 444	51 436	50 335	110 488
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12	22 010 922	22 755 127	18 642 615	26 105 506
Instrumenty kapitałowe		29 549	29 547	29 538	29 676
Instrumenty dłużne		21 981 373	22 725 580	18 613 077	26 075 830
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	13	75 794 251	74 635 652	73 639 342	71 339 609
Obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		1 671 619	1 632 385	1 615 753	1 480 998
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu		74 122 632	73 003 267	72 023 589	69 858 611
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, inne niż Kredyty i pożyczki udzielone klientom	14	660 924	668 273	730 598	985 092
Instrumenty dłużne		37 057	38 902	38 818	43 879
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym		605 506	605 247	625 430	875 837
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu		18 361	24 124	66 350	65 376
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	15	38 102	33 301	21 795	86 775
Inwestycje w jednostkach zależnych, we wspólnych przedsięwzięciach i w jednostkach stowarzyszonych		0	0	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe		543 763	555 651	571 813	600 834
Wartości niematerialne		367 933	373 624	384 781	370 393
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		686 385	682 678	665 940	540 899
Bieżące należności podatkowe		8 595	2 690	3 883	3 060
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	677 790	679 988	661 291	537 839
Pozostałe aktywa		925 434	632 833	509 035	466 874
Aktywa trwałe i grupy do zbycia sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		17 772	23 452	22 390	33 374
Aktywa razem		104 107 030	103 366 182	97 322 785	102 410 398

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
ZOBOWIĄZANIA					
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	11	77 594	83 964	168 553	200 229
Instrumenty pochodne		66 499	74 513	103 775	129 931
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych		11 095	9 451	64 778	70 298
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu		92 591 374	91 052 766	84 915 527	89 996 642
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	18	742 313	825 526	1 057 652	1 429 762
Zobowiązania wobec klientów	19	89 998 487	88 254 606	81 510 540	86 254 625
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	20	0	9 980	248 566	0
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	21	310 694	423 600	558 560	767 017
Zobowiązania podporządkowane	22	1 539 881	1 539 054	1 540 209	1 545 238
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	15	251 303	485 502	738 850	678 043
Rezerwy	23	408 301	473 184	158 650	114 398
Nierozstrzygnięte sprawy sporne		362 095	419 578	106 922	57 743
Udzielone zobowiązania i gwarancje		46 206	53 606	51 728	56 655
Ryzyko wynikające z COVID-19		0	0	0	0
Zobowiązania podatkowe		14 183	35 012	30 843	15 412
Bieżące zobowiązania podatkowe		14 183	35 012	30 843	15 412
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	0	0	0	0
Inne zobowiązania		2 387 965	2 548 419	2 219 386	2 205 831
Zobowiązania razem		95 730 720	94 678 847	88 231 809	93 210 555
KAPITAŁ WŁASNY					
Kapitał zakładowy		1 213 117	1 213 117	1 213 117	1 213 117
Akcje własne		(3 386)	(21)	(21)	0
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		1 147 502	1 147 502	1 147 502	1 147 502
Skumulowane inne całkowite dochody		204	107 554	199 857	256 693
Zyski zatrzymane		6 018 873	6 219 183	6 530 521	6 582 531
Kapitał własny razem		8 376 310	8 687 335	9 090 976	9 199 843
Zobowiązania i kapitał własny razem		104 107 030	103 366 182	97 322 785	102 410 398
Wartość księgowa					
Wartość księgowa		8 376 310	8 687 335	9 090 976	9 199 843
Liczba akcji (w szt.)		1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		6,90	7,16	7,49	7,58

ZMIANY STANU SKONSOLIDOWANYCH KAPITAŁÓW WŁASNYCH

w tysiącach zł	Razem skonsolido- wany kapitał własny	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Skumulo- wane inne całkowite dochody	Zyski zatrzymane	
						wynik niepodzie- lony	pozostałe kapitały
01.01.2021 - 30.06.2021							
Kapitał własny na początek okresu	9 090 976	1 213 117	(21)	1 147 502	199 857	156 258	6 374 263
Całkowite dochody za okres (netto)	(711 301)	0	0	0	(199 653)	(511 648)	0
wynik finansowy	(511 648)	0	0	0	0	(511 648)	0
wycena papierów dłużnych	(168 203)	0	0	0	(168 203)	0	0
wycena instrumentów kapitałowych	11	0	0	0	11	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	(31 461)	0	0	0	(31 461)	0	0
Zakup i wydanie akcji własnych pracowników	(3 365)	0	(3 365)	0	0	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	0	(15 636)	15 636
Kapitał własny na koniec okresu	8 376 310	1 213 117	(3 386)	1 147 502	204	(371 026)	6 389 899
01.04.2021 - 30.06.2021							
Kapitał własny na początek okresu	8 687 335	1 213 117	(21)	1 147 502	107 554	(170 716)	6 389 899
Całkowite dochody za okres (netto)	(307 660)	0	0	0	(107 350)	(200 310)	0
wynik finansowy	(200 310)	0	0	0	0	(200 310)	0
wycena papierów dłużnych	(98 461)	0	0	0	(98 461)	0	0
wycena instrumentów kapitałowych	10	0	0	0	10	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	(8 899)	0	0	0	(8 899)	0	0
Zakup i wydanie akcji własnych pracowników	(3 365)	0	(3 365)	0	0	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	0	0	0
Kapitał własny na koniec okresu	8 376 310	1 213 117	(3 386)	1 147 502	204	(371 026)	6 389 899
01.01.2020 - 31.12.2020							
Kapitał własny na początek okresu	8 941 519	1 213 117	0	1 147 502	70 093	692 065	5 818 742
Całkowite dochody za rok 2020 (netto)	152 581	0	0	0	129 764	22 817	0
wynik finansowy	22 817	0	0	0	0	22 817	0
wycena papierów dłużnych	142 788	0	0	0	142 788	0	0
wycena instrumentów kapitałowych	(105)	0	0	0	(105)	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	(12 582)	0	0	0	(12 582)	0	0
zyski / straty aktuarialne	(337)	0	0	0	(337)	0	0
Zakup i wydanie akcji własnych pracowników	(3 124)	0	(21)	0	0	0	(3 103)
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	0	(558 624)	558 624
Kapitał własny na koniec okresu	9 090 976	1 213 117	(21)	1 147 502	199 857	156 258	6 374 263
01.01.2020 - 30.06.2020							
Kapitał własny na początek okresu	8 941 519	1 213 117	0	1 147 502	70 093	692 065	5 818 742
Całkowite dochody za okres (netto)	258 324	0	0	0	186 600	71 724	0
wynik finansowy	71 724	0	0	0	0	71 724	0
wycena papierów dłużnych	193 031	0	0	0	193 031	0	0
wycena instrumentów kapitałowych	15	0	0	0	15	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	(6 446)	0	0	0	(6 446)	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	0	(558 624)	558 624
Kapitał własny na koniec okresu	9 199 843	1 213 117	0	1 147 502	256 693	205 165	6 377 366

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

A. PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Zysk (strata) po opodatkowaniu	(511 648)	(200 310)	71 724	53 595
Korekty razem:	5 707 864	40 031	3 340 903	2 509 879
Odsetki otrzymane	1 330 000	690 953	1 728 596	834 484
Odsetki zapłacone	(60 543)	(23 047)	(411 972)	(183 128)
Amortyzacja	100 675	49 227	107 213	53 873
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	0	0	37 638	(17 353)
Przychody z tytułu dywidend	(2 703)	(2 567)	(3 268)	(3 025)
Rezerwy	249 651	(64 883)	(116 605)	10 471
Wynik na sprzedaży i likwidacji inwestycyjnych aktywów finansowych	(9 638)	(7 953)	(53 982)	(41 337)
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat	175 206	215 296	312 480	172 192
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	284 930	53 266	(243 988)	700 949
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(3 346 434)	(1 738 753)	(3 053 828)	(122 362)
Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	47 989	5 762	133 626	46 055
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat	(578 506)	(240 569)	98 425	(712 401)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	(240 975)	(66 188)	(135 525)	(32 388)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	8 543 703	1 763 360	5 187 686	2 843 174
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(248 557)	(9 976)	(83 038)	(1 054 931)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(245 503)	(111 274)	(104 946)	(25 173)
Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku dochodowego	162 773	96 219	104 319	53 760
Podatek dochodowy zapłacony	(153 045)	(96 304)	(168 727)	(75 285)
Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	(288 978)	(469 850)	(24 307)	46 964
Pozostałe pozycje	(12 181)	(2 688)	31 106	15 339
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	5 196 216	(160 279)	3 412 627	2 563 474

B. PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Wpływy z działalności inwestycyjnej	89 974 106	45 709 657	74 966 393	24 045 262
Zbycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	42 222	12 710	14 697	13 295
Zbycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	0	0	0	0
Zbycie inwestycyjnych aktywów finansowych	89 929 181	45 694 380	74 948 428	24 028 942
Pozostałe wpływy inwestycyjne	2 703	2 567	3 268	3 025
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	(91 187 888)	(45 124 641)	(79 442 501)	(27 857 643)
Nabycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	(25 686)	(14 864)	(26 399)	(21 725)
Zakup akcji Euro Bank z pomniejszeniem o nabyte środki pieniężne	0	0	0	0
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	(91 162 202)	(45 109 777)	(79 416 102)	(27 835 918)
Pozostałe wydatki inwestycyjne	0	0	0	0
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 213 782)	585 016	(4 476 108)	(3 812 381)

C. PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Wpływy z działalności finansowej	0	0	13 000	13 000
Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	0	0	13 000	13 000
Emisja dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0	0	0
Wpływy z emisji akcji własnych oraz dopłat do kapitału	0	0	0	0
Pozostałe wpływy finansowe	0	0	0	0
Wydatki z tytułu działalności finansowej	(91 646)	(23 995)	(390 462)	(363 633)
Splata kredytów długoterminowych	(69 847)	(14 847)	(51 564)	(46 564)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	0	0	(299 440)	(299 440)
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0	0	0
Wydatki z tytułu kosztów emisji	0	0	0	0
Umorzenie akcji	0	0	0	0
Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli	0	0	0	0
Pozostałe wydatki finansowe	(21 799)	(9 148)	(39 458)	(17 629)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(91 646)	(23 995)	(377 462)	(350 633)

D. ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO (A+B+C)	3 890 788	400 742	(1 440 943)	(1 599 540)
- w tym z tytułu różnic kursowych	(1 926)	(5 912)	6 390	(3 788)
E. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	1 586 434	5 076 480	3 752 789	3 911 387
F. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO (D+E)	5 477 222	5 477 222	2 311 846	2 311 846

4. Noty do Skonsolidowanych Danych Finansowych

1) PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK I PRZYCHODY O PODOBNYM CHARAKTERZE

	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Przychody odsetkowe od Aktywów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	73 475	36 466	196 010	93 890
Instrumenty dłużne	73 475	36 466	196 010	93 890
Przychody odsetkowe od Aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu	1 225 364	627 070	1 494 399	701 332
Środki w Banku Centralnym	206	106	5 069	1 432
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 171 869	601 896	1 363 608	645 409
Instrumenty dłużne	301	150	711	340
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	(56)	(71)	572	50
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	0	0	6 439	514
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	53 045	24 990	118 000	53 587
Przychody o charakterze podobnym do odsetkowego z tytułu:	41 056	21 427	73 305	26 892
Kredyty i pożyczki udzielone klientom obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	35 218	18 548	43 210	13 082
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu - Instrumenty pochodne	5 552	2 758	26 630	12 761
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu - Instrumenty dłużne	286	121	3 465	1 049
Razem	1 339 896	684 964	1 763 714	822 114

W linii „Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń” Grupa prezentuje wynik odsetkowy z tytułu pochodnych instrumentów wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi w zakresie zabezpieczenia przepływów pieniężnych oraz wartości godziwej. Szczegółowy opis stosowanych przez Grupę relacji zabezpieczających został zamieszczony w **notcie (23)**. Przychody odsetkowe za 1 półrocze 2021 r. zawierają odsetki naliczone od kredytów z rozpoznaną utratą wartości w kwocie 52 770 tys. zł (odpowiednio dla danych porównawczych za 1 półrocze 2020 kwota tych odsetek wynosiła 51 246 tys. zł).

2) KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK I PODOBNE KOSZTY

	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	(62 728)	(30 091)	(433 836)	(181 878)
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	(3 517)	(1 601)	(12 209)	(5 876)
Zobowiązania wobec klientów	(33 288)	(15 588)	(369 569)	(153 804)
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	(9)	(4)	(7 674)	(1 372)
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	(2 364)	(1 032)	(9 679)	(3 634)
Zobowiązania podporządkowane	(19 368)	(9 727)	(30 499)	(14 913)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(4 182)	(2 139)	(4 206)	(2 279)
Inne	(2)	(1)	(24)	(18)
Razem	(62 730)	(30 092)	(433 860)	(181 896)

3) PRZYCHODY Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI

	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Prowizje za prowadzenie rachunków	68 579	29 426	39 535	19 808
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	37 724	19 244	32 161	15 852
Prowizje z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	104 627	53 751	106 096	47 981
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	6 659	3 429	6 976	3 203
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	108 826	57 091	106 875	51 315
Prowizje z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	82 888	44 178	90 499	42 046
Prowizje z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa i innych produktów oszczędnościowych	34 817	17 665	28 987	14 555
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i powierniczej	9 257	4 187	9 462	5 031
Prowizje z tytułu funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Grupę	32 608	17 419	32 177	14 612
Pozostałe prowizje	13 864	7 465	18 935	9 631
Razem	499 849	253 855	471 703	224 034

W roku 2020 w wyniku aktualizacji danych źródłowych umożliwiającej określenie obrotów na rachunkach, wdrożona została nowa metodologia prezentacji danych w zakresie not przychodów i kosztów prowizyjnych. Obecne grupowanie wartości do poszczególnych pozycji odbywa się na poziomie transakcji z uwzględnieniem podziału na przychody i koszty. Dokonano stosownych korekt danych porównawczych przy czym wartości netto poszczególnych pozycji wyniku z tytułu prowizji nie uległy znaczącej korekcie.

4) KOSZTY Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI

	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Prowizje za prowadzenie rachunków	(970)	(2 598)	(10 075)	(4 711)
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	(2 266)	(1 118)	(2 234)	(1 189)
Prowizje z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	(13 959)	(6 649)	(17 612)	(8 499)
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	(40 122)	(18 664)	(44 804)	(18 784)
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i powierniczej	(1 682)	(807)	(1 571)	(777)
Prowizje z tytułu funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Grupę	(5 372)	(2 687)	(5 410)	(2 342)
Prowizje z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	(9 642)	(4 706)	(7 574)	(3 787)
Pozostałe prowizje	(11 749)	(7 316)	(8 895)	(4 949)
Razem	(85 762)	(44 545)	(98 175)	(45 040)

Werdykt Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu

W dniu 11 września 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł w sprawie Lexitor przeciwko SKOK Stefczyka, Santander Consumer Bank i mBank (sprawa C 383/18), w której stwierdził, że konsument ma prawo żądać zmniejszenia całkowitej kwoty kosztów pożyczki na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu.

Biorąc pod uwagę ten werdykt, Grupa według stanu na dzień 30 czerwca 2021 posiadała rezerwę w wysokości 99,3 miliona złotych, która została oszacowana na podstawie maksymalnej kwoty potencjalnych zwrotów i prawdopodobieństwa dokonania płatności.

5) WYNIK Z TYTUŁU ZAPRZESTANIA UJMOWANIA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH NIEWYCENIANYCH WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY

	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Operacje instrumentami dłużnymi	10 715	9 189	49 976	35 826
Koszty operacji finansowych	(1 450)	(787)	(1 056)	(653)
Razem	9 265	8 402	48 920	35 173

6) WYNIK Z TYTUŁU AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH PRZEZNACZONYCH DO OBROTU

	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Wynik na instrumentach dłużnych	(3 483)	(1 774)	7 197	10 530
Wynik na instrumentach pochodnych	(2 531)	(453)	(1 678)	(863)
Wynik z pozostałych operacji finansowych	(19)	2	(10)	(23)
Razem	(6 033)	(2 225)	5 509	9 644

7) WYNIK Z TYTUŁU AKTYWÓW FINANSOWYCH NIEPRZEZNACZONYCH DO OBROTU WYCENIANYCH OBOWIĄZKOWO WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY

	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(5 991)	(10 070)	(26 417)	(14 738)
Wynik na instrumentach kapitałowych	11 342	8 407	0	0
Wynik na instrumentach dłużnych	5 109	4 007	7 487	7 487
Razem	10 460	2 344	(18 930)	(7 251)

8) KOSZTY ADMINISTRACYJNE

	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Koszty pracownicze	(411 015)	(205 416)	(451 200)	(207 448)
Wynagrodzenia	(336 273)	(167 863)	(376 594)	(171 922)
Narzuty na wynagrodzenia	(59 241)	(29 234)	(64 854)	(30 507)
Świadczenia na rzecz pracowników, w tym:	(15 501)	(8 319)	(9 752)	(5 019)
- rezerwy na odprawy emerytalne	(3 468)	(1 956)	(2 780)	(1 608)
- rezerwy na niewykorzystane urlopy	(20)	(15)	(19)	(11)
- pozostałe	(12 013)	(6 348)	(6 953)	(3 400)
Pozostałe koszty administracyjne	(294 174)	(123 888)	(364 612)	(143 798)
Koszty reklamy, promocji i reprezentacji	(27 338)	(14 571)	(30 094)	(15 993)
Koszty informatyki i łączności	(59 537)	(29 879)	(66 040)	(31 186)
Koszty wynajmu	(28 090)	(12 183)	(40 319)	(19 238)
Koszty utrzymania budynków, wyposażenia, materiałów	(20 271)	(10 023)	(28 410)	(14 564)
Koszty bankomatów i obsługi gotówki	(13 092)	(6 770)	(14 473)	(6 932)
Koszty usług doradczych, audytowych, prawniczych, tłumaczeń	(25 720)	(14 490)	(15 123)	(9 540)
Podatki i opłaty różne	(17 778)	(9 310)	(17 124)	(8 509)
Koszty KIR	(4 439)	(2 292)	(3 882)	(1 912)
Koszty PFRON	(3 568)	(1 736)	(4 378)	(2 220)
Koszty BFG	(83 319)	(30 183)	(113 066)	(27 991)
Koszty Nadzoru Finansowego	(6 346)	(3 180)	(5 223)	(2 722)
Pozostałe	(4 676)	10 729	(26 480)	(2 991)
Razem	(705 189)	(329 304)	(815 812)	(351 246)

9) KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH

	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Z tytułu odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(121 292)	(48 624)	(320 705)	(201 229)
Utworzenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(826 439)	(355 046)	(906 546)	(407 395)
Odwrocenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	645 772	273 514	560 729	195 382
Kwoty odzyskane z tytułu kredytów uprzednio spisanych w ciężar rezerw	26 941	13 899	25 087	10 783
Sprzedaż wierzytelności	32 650	19 197	(16)	(16)
Pozostałe ujęte bezpośrednio w Rachunku Zysków i Strat	(216)	(188)	41	17
Z tytułu odpisów dla papierów wartościowych	(4)	2	50	50
Utworzenie odpisów dla papierów wartościowych	(6)	0	0	0
Odwrocenie odpisów dla papierów wartościowych	2	2	50	50
Z tytułu odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	5 447	7 143	(2 979)	(890)
Utworzenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	(38 544)	(7 793)	(46 881)	(15 040)
Odwrocenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	43 991	14 936	43 902	14 150
Razem	(115 849)	(41 479)	(323 634)	(202 069)

10) PODATEK DOCHODOWY

10A. PODATEK DOCHODOWY UJĘTY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Bieżący podatek	(132 954)	(70 336)	(161 618)	(78 601)
Bieżący rok	(132 954)	(70 336)	(161 618)	(78 601)
Podatek odroczoney:	(29 753)	(26 063)	47 406	24 058
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	(22 482)	(22 968)	18 709	(4 720)
Powstanie / (Wykorzystanie) straty podatkowej	(7 271)	(3 095)	28 697	28 778
Razem obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat	(162 707)	(96 399)	(114 212)	(54 543)

10B. EFEKTYWNA STAWKA PODATKOWA

	1.01.2021 - 30.06.2021	1.04.2021 - 30.06.2021	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020
Wynik finansowy brutto	(348 941)	(103 911)	185 937	108 139
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%
Podatek dochodowy wg obowiązującej stawki podatkowej 19%	66 299	19 743	(35 328)	(20 546)
Wpływ różnic trwałych na obciążenia podatkowe:	(231 230)	(118 366)	(81 338)	(36 451)
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	15 382	11 017	6 301	6 227
Przychody z tytułu dywidend	456	456	524	524
Rozwiązanie pozostałych rezerw	14 921	10 559	1 992	1 952
Rozliczenia z SG (korekta ceny nabycia akcji Euro Bank S.A.)	0	0	0	0
Pozostałe	5	2	3 785	3 751
Koszty nie stanowiące kosztów podatkowych	(246 612)	(129 383)	(87 639)	(42 678)
Spisanie niezrealizowanego aktywa z tytułu podatku odroczonego	0	0	(171)	(171)
Strata na zbyciu wierzytelności	(11)	(11)	(8)	(8)
Składka PFRON	(672)	(324)	(832)	(422)
Składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(15 830)	(5 734)	(21 483)	(5 764)
Podatek bankowy	(28 874)	(14 616)	(26 826)	(13 005)
Przychody/koszty rezerw na należności faktoringowe i leasingowe	337	1 691	(335)	867
Wierzytelności spisane w ciężar rezerw	(11 299)	(4 044)	(1 005)	(489)
Koszty postępowań sądowych i spraw spornych	(189 000)	(105 827)	(35 447)	(23 979)
Koszty amortyzacji i ubezpieczeń samochodów osobowych w części przekraczającej 150 tys. PLN	(443)	(200)	(811)	(386)
Pozostałe	(820)	(318)	(721)	679
Odliczenie podatku zapłaconego za granicą	0	0	0	0
Inne różnice między wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania (w tym ulga B+R)	2 224	2 224	2 454	2 454
Razem obciążenie podatkowe w Rachunku zysków i strat	(162 707)	(96 399)	(114 212)	(54 543)
Efektywna stawka podatkowa	/-/*	/-/*	61,43%	50,44%

* W I półroczu roku 2021 Grupa zarejestrowała ujemny wynik finansowy brutto a jednocześnie obciążenie podatkowe o charakterze kosztowym, w związku z tym Grupa nie dokonała kalkulacji efektywnej stawki podatkowej.

10C. PODATEK ODROZCZONY UJĘTY BEZPOŚREDNIO W KAPITALE WŁASNYM

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
Wycena papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(16 577)	(39 671)	(56 027)	(67 838)
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	15 819	13 732	8 439	6 996
Zyski / (straty) aktuarialne	708	708	708	628
Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach	(50)	(25 231)	(46 880)	(60 214)

Kontrola zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2015-16

W dniu 12 lutego 2019 r. zostały wszczęte przez Naczelnika Zachodniopomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Szczecinie (ZUCS) kontrole celno-skarbowe w zakresie prawidłowości rozliczeń z tytułu zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2015 i 2016. W dniu 17 grudnia 2019 r. Bank otrzymał wyniki tych kontroli z dnia 13 grudnia 2019 r., w których zakwestionowano zwolnienie ze zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych (WHT) odsetek od obligacji Banku wypłacanych w tych latach do spółki MB Finance AB (MBF) z siedzibą w Szwecji stanowiących zabezpieczenie 10-letnich obligacji podporządkowanych o wartości nominalnej 150 mln EURO wyemitowanych przez ten podmiot w grudniu 2007r. (umorzonych w grudniu 2017 r.). 11 czerwca 2021 r. Bank otrzymał decyzje ZUCS w ramach II instancji zmniejszające zaległość w WHT za lata 2015-16 z 6,6 do 5,3 mln zł. Kwota ta wraz z odsetkami została zapłacona przez Bank w dniu 18 czerwca 2021r. Bank od tej decyzji skierował skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie (WSA).

13 kwietnia 2021 r. wszczęta została przez Naczelnika ZUCS kontrola w WHT za 2017 r., podczas której będzie prawdopodobnie kwestionowane zwolnienie w WHT odsetek wypłaconych do MBF w tym roku (kwota spornego WHT wynosi za ten rok ok. 2,3 mln zł).

Bank otrzymał ekspertyzę prawną z dnia 29 stycznia 2020 r. profesorów z Katedry Prawa Finansów Publicznych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, w świetle której stanowisko ZUCS zostało uznane za niezgodne z przepisami prawa podatkowego. Dodatkowo 19 maja 2021 r. w podobnej sprawie WSA w Szczecinie (znak: I SA/Sz 820/20) uchylił decyzję ZUCS co uprawdopodobnia zasadność stanowiska Banku w tym sporze.

11) AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU

11A. AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
Dłużne papiery wartościowe	101 312	163 881	269 413	337 016
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	101 312	163 881	269 413	337 016
a) bony	0	0	0	0
b) obligacje	101 312	163 881	269 413	337 016
Pozostałe papiery wartościowe	0	0	0	0
a) notowane	0	0	0	0
b) nienotowane	0	0	0	0
Instrumenty kapitałowe	285	280	245	212
Kwotowane na aktywnym rynku	285	280	245	212
a) podmiotów finansowych	147	136	97	44
b) podmiotów niefinansowych	138	144	148	168
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	0	0	0	0
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	125 023	225 639	154 188	141 929
Razem	226 620	389 800	423 846	479 157

11B. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU - WYCENA POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH I KOREKTA Z TYTUŁU RACHUNKOWOŚCI ZABEZPIECZEŃ WARTOŚCI GODZIWEJ ORAZ POZYCJE KRÓTKIE WG STANU NA:

	Wartości godziwe 30.06.2021			Wartości godziwe 31.03.2021		
	Razem	Aktywa	Pasywa	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	9 547	18 881	9 335	14 880	24 737	9 857
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	363	363	0	136	136	0
Swapy na stopę procentową (IRS)	9 258	17 512	8 254	14 954	23 537	8 583
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: opcje	(74)	1 006	1 080	(210)	1 064	1 274
2. Walutowe instrumenty pochodne	49 290	89 071	39 781	135 945	184 193	48 248
Kontrakty walutowe	(11 088)	5 471	16 559	22 203	36 495	14 292
Swapy walutowe	60 378	83 600	23 222	113 742	147 698	33 956
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	0	0	0	0	0	0
Opcje walutowe	0	0	0	0	0	0
3. Instrumenty wbudowane	(17 060)	3	17 063	(16 081)	0	16 081
Opcje wbudowane w depozyty	(16 970)	0	16 970	(15 030)	0	15 030
Opcje wbudowane w emitowane papiery wartościowe	(90)	3	93	(1 051)	0	1 051
4. Opcje na indeksy	16 748	17 068	320	16 382	16 709	327
Wycena pochodnych instrumentów finansowych, RAZEM	58 525	125 023	66 499	151 126	225 639	74 513
Wycena pozycji zabezpieczanych z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	-	0	0	-	0	0
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży dłużnych papierów wartościowych	-	-	11 095	-	-	9 451

	Wartości godziwe 31.12.2020			Wartości godziwe 30.06.2020		
	Razem	Aktywa	Pasywa	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	21 976	35 184	13 208	(19 419)	39 576	58 995
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	133	133	0	0	0	0
Swapy na stopę procentową (IRS)	21 839	34 966	13 127	(19 424)	39 454	58 878
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: opcje	4	85	81	5	122	117
2. Walutowe instrumenty pochodne	28 085	98 631	70 547	28 717	62 143	33 426
Kontrakty walutowe	19 095	34 360	15 265	(1 429)	10 604	12 033
Swapy walutowe	8 990	64 271	55 282	30 105	46 798	16 693
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	0	0	0	41	4 741	4 700
Opcje walutowe	0	0	0	0	0	0
3. Instrumenty wbudowane	(19 559)	0	19 559	(33 188)	2 910	36 098
Opcje wbudowane w depozyty	(17 815)	0	17 815	(32 577)	0	32 577
Opcje wbudowane w emitowane papiery wartościowe	(1 744)	0	1 744	(611)	2 910	3 521
4. Opcje na indeksy	19 911	20 373	462	35 888	37 300	1 412
Wycena pochodnych instrumentów finansowych, RAZEM	50 413	154 188	103 775	11 998	141 929	129 931
Wycena pozycji zabezpieczanych z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	-	0	0	-	0	0
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży dłużnych papierów wartościowych	-	-	64 778	-	-	70 298

12) AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
Dłużne papiery wartościowe	21 981 373	22 725 580	18 613 077	26 075 830
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	18 986 349	19 759 103	18 235 189	25 702 392
a) bony	0	0	0	809 614
b) obligacje	18 986 349	19 759 103	18 235 189	24 892 778
Papiery wartościowe banku centralnego	2 499 993	2 299 994	0	0
a) bony	2 499 993	2 299 994	0	0
b) obligacje	0	0	0	0
Pozostałe papiery wartościowe:	495 031	666 483	377 888	373 438
a) notowane	495 031	666 483	377 888	373 438
b) nienotowane	0	0	0	0
Udziały i akcje w innych jednostkach	29 549	29 547	29 538	29 676
Inne instrumenty finansowe	0	0	0	0
Razem	22 010 922	22 755 127	18 642 615	26 105 506

13) KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

13A. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM OBOWIĄZKOWO WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wartość bilansowa:	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
Obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat *	1 671 619	1 632 385	1 615 753	1 480 998
- Przedsiębiorstwa	11 042	12 609	12 889	13 163
- Osoby prywatne	1 660 470	1 619 705	1 602 752	1 467 759
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	107	71	112	76
* Powyższe dane uwzględniają korektę z tytułu wyceny do wartości godziwej w wysokości:	(119 715)	(111 262)	(116 761)	(109 935)

Grupa wyodrębnia ekspozycje kredytowe zawierające w definicji oprocentowania dźwignię finansową/mnożnik i ujmuje w niniejszym sprawozdaniu finansowym jako „Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - Kredyty i zaliczki. Zapisy MSSF9 wskazują iż cecha mnożnika powoduje modyfikację pieniądza w czasie i konieczność wyceny do wartości godziwej, jednakże sens ekonomiczny tych transakcji czyli zarządzanie portfelem nieoparte o wartość godziwą i utrzymywanie portfela w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy jest charakterystyczne dla portfeli wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Bank dokonuje spisania wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych w przypadku gdy nie istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo odzyskania w całości (spisanie całkowite) lub części (spisanie częściowe) danego składnika aktywów finansowych. W następstwie dokonania spisania częściowego Bank przeniósł do ewidencji pozabilansowej (pomniejszając wartość bilansową brutto wierzytelności) odsetki karne w wysokości 435 milionów złotych według stanu na dzień 30 czerwca 2021 r.

13B. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, wg stanu na 30.06.2021	69 341 395	3 535 778	3 574 582	(367 663)	(185 846)	(1 775 614)	74 122 632
- Przedsiębiorstwa	16 778 147	1 359 617	845 573	(120 775)	(50 950)	(359 903)	18 451 709
- Osoby prywatne	52 315 116	2 176 037	2 723 811	(245 482)	(134 896)	(1 415 711)	55 418 875
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	248 132	124	5 198	(1 406)	0	0	252 048
Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, wg stanu na 31.03.2021	67 655 093	4 017 725	3 643 698	(381 953)	(170 400)	(1 760 896)	73 003 267
- Przedsiębiorstwa	15 590 752	2 230 751	927 923	(124 670)	(52 302)	(376 671)	18 195 783
- Osoby prywatne	51 802 785	1 786 490	2 710 714	(256 036)	(118 084)	(1 383 685)	54 542 184
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	261 556	484	5 061	(1 247)	(14)	(540)	265 300

	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, wg stanu na 31.12.2020	66 725 878	3 986 549	3 683 797	(365 159)	(230 339)	(1 777 137)	72 023 589
- Przedsiębiorstwa	16 146 941	1 561 156	1 026 032	(118 205)	(41 408)	(468 866)	18 105 650
- Osoby prywatne	50 309 937	2 425 215	2 652 450	(245 411)	(188 930)	(1 307 577)	53 645 684
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	269 000	178	5 315	(1 543)	(1)	(694)	272 255
Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, wg stanu na 30.06.2020	65 046 249	3 578 902	3 481 669	(346 709)	(194 165)	(1 707 335)	69 858 611
- Przedsiębiorstwa	16 215 232	1 460 172	875 337	(139 886)	(36 170)	(470 537)	17 904 148
- Osoby prywatne	48 507 300	2 118 460	2 600 516	(205 500)	(157 994)	(1 235 925)	51 626 857
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	323 717	270	5 816	(1 323)	(1)	(873)	327 606

13C. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

	30.06.2021		31.03.2021	
	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Wyceniane wg wartości godziwej*	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Wyceniane wg wartości godziwej*
Kredyty i pożyczki udzielone	69 245 656	804 527	68 214 216	793 734
▪ podmiotom gospodarczym	12 400 986		12 252 649	
▪ klientom indywidualnym	56 752 145	804 527	55 863 416	793 734
▪ jednostkom budżetowym	92 525		98 151	
Należności z tytułu kart płatniczych	107 533	867 092	79 223	838 651
▪ od podmiotów gospodarczych	1 814	11 149	154	12 680
▪ od klientów indywidualnych	105 719	855 943	79 069	825 971
Skupione wierzytelności	168 909		207 505	
▪ podmiotów gospodarczych	168 909		207 505	
▪ jednostek budżetowych	0		0	
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	7 086		7 303	
Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym	104		121	
Należności z tytułu leasingu finansowego	6 540 758		6 423 965	
Inne	1 982		3 865	
Odsetki	379 727		380 318	
Razem	76 451 755	1 671 619	75 316 516	1 632 385
Odpisy aktualizujące wartość należności	(2 329 123)	-	(2 313 249)	-
Razem wartość bilansowa	74 122 632	1 671 619	73 003 267	1 632 385
* Powyższe dane uwzględniają korektę z tytułu wyceny do wartości godziwej w wysokości:	-	(119 715)	-	(111 262)

	31.12.2020		30.06.2020	
	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Wyceniane wg wartości godziwej*	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Wyceniane wg wartości godziwej*
Kredyty i pożyczki udzielone	67 218 285	771 780	64 781 055	676 357
▪ podmiotom gospodarczym	12 188 367		11 888 949	
▪ klientom indywidualnym	54 932 397	771 780	52 754 178	676 357
▪ jednostkom budżetowym	97 521		137 928	
Należności z tytułu kart płatniczych	83 121	843 973	87 219	804 641
▪ od podmiotów gospodarczych	187	13 002	75	13 239
▪ od klientów indywidualnych	82 934	830 971	87 144	791 402
Skupione wierzytelności	214 385		175 419	
▪ podmiotów gospodarczych	214 385		175 419	
▪ jednostek budżetowych	0		0	
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	7 419		7 508	
Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym	2 748		3 247	
Należności z tytułu leasingu finansowego	6 471 831		6 636 169	
Inne	3 618		3 998	
Odsetki	394 817		412 205	
Razem	74 396 224	1 615 753	72 106 820	1 480 998
Odpisy aktualizujące wartość należności	(2 372 635)	-	(2 248 209)	-
Razem wartość bilansowa	72 023 589	1 615 753	69 858 611	1 480 998
* Powyższe dane uwzględniają korektę z tytułu wyceny do wartości godziwej w wysokości:	-	(116 761)	-	(109 935)

13D. JAKOŚĆ PORTFELA KREDYTÓW I POŻYCZEK WYCENIANYCH WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	76 451 755	75 316 516	74 396 224	72 106 820
z rozpoznaną utratą wartości	3 574 582	3 643 698	3 683 798	3 481 669
bez rozpoznaney utraty wartości	72 877 173	71 672 818	70 712 426	68 625 151
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(2 329 123)	(2 313 249)	(2 372 635)	(2 248 209)
na ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	(1 775 614)	(1 760 896)	(1 777 137)	(1 707 335)
na ekspozycje bez rozpoznaney utraty wartości	(553 509)	(552 353)	(595 498)	(540 874)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto):	74 122 632	73 003 267	72 023 589	69 858 611

13E. PODZIAŁ KREDYTÓW I POŻYCZEK WYCENIANYCH WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU ZE WZGLĘDU NA METODĘ SZACUNKU UTRATY WARTOŚCI

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	76 451 755	75 316 516	74 396 224	72 106 820
wyceniane indywidualnie	823 253	935 477	1 015 366	859 130
wyceniane portfelowo	75 628 502	74 381 039	73 380 858	71 247 690
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(2 329 123)	(2 313 249)	(2 372 635)	(2 248 209)
utworzony na bazie analizy indywidualnej	(266 868)	(288 902)	(362 318)	(368 829)
utworzony na bazie analizy kolektywnej	(2 062 255)	(2 024 347)	(2 010 317)	(1 879 380)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto):	74 122 632	73 003 267	72 023 589	69 858 611

13F. PODZIAŁ KREDYTÓW I POŻYCZEK WYCENIANYCH WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU ZE WZGLĘDU NA RODZAJ KLIENTÓW

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	76 451 755	75 316 516	74 396 224	72 106 820
korporacyjnym	19 236 791	19 016 527	19 008 622	18 880 544
indywidualnym	57 214 964	56 299 989	55 387 602	53 226 276
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(2 329 123)	(2 313 249)	(2 372 635)	(2 248 209)
utworzony na należności od klientów korporacyjnych	(533 034)	(555 444)	(630 717)	(648 790)
utworzony na należności od klientów indywidualnych	(1 796 089)	(1 757 805)	(1 741 918)	(1 599 419)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto):	74 122 632	73 003 267	72 023 589	69 858 611

13G. ZMIANA STANU ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI KREDYTÓW I POŻYCZEK WYCENIANYCH WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

	01.01.2021 - 30.06.2021	01.01.2021 - 31.03.2021	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2020 - 30.06.2020
Stan na początek okresu	2 372 635	2 372 635	1 961 618	1 961 618
Zmiana w wartości rezerw:	(43 512)	(59 386)	411 017	286 591
Odpisy dokonane w okresie	826 439	471 393	1 667 413	906 546
Wartości spisane w ciężar odpisów	(148 214)	(129 326)	(220 681)	(96 140)
Odwrocenie odpisów w okresie	(645 772)	(372 258)	(1 038 000)	(560 729)
Sprzedaż wierzytelności	(81 973)	(34 691)	(59 662)	0
Utworzenie KOIM*	14 590	7 131	37 798	19 260
Zmiana z tytułu różnic kursowych	(9 342)	(2 276)	20 250	14 398
Inne	760	641	3 899	3 256
Stan na koniec okresu	2 329 123	2 313 249	2 372 635	2 248 209

* Zgodnie z MSSF9 Grupa nalicza odsetki od portfela kredytowego z rozpoznaną utratą wartości od wartości ekspozycji netto. W tym celu naliczana jest i ujmowana jako pomniejszenie przychodów odsetkowych tak zwana korekta odsetek impairmentowych („KOIM”). Przedmiotowa korekta w bilansie prezentowana jest jako odpis z tytułu utraty wartości, w konsekwencji uzgodnienie zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości wymaga uwzględnienia korekty KOIM ujmowanej w przychodach odsetkowych.

Grupa posiada w bilansie aktywa POCI w efekcie rozpoznania kredytów z rozpoznaną utratą wartości po połączeniu z Euro Bank S.A. i przejęciu SKOK Piast. W momencie połączenia przedmiotowe aktywa zostały ujęte w księgach Banku według wartości godziwej.

Wartość aktywów POCI przedstawia się następująco:

	Wartość bilansowa brutto	Skumulowana utrata wartości	Wartość bilansowa netto
30.06.2021			
- Przedsiębiorstwa	59	241	300
- Osoby prywatne	314 121	(23 144)	290 977
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0
31.03.2021			
- Przedsiębiorstwa	59	245	303
- Osoby prywatne	350 408	(30 563)	319 845
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0
31.12.2020			
- Przedsiębiorstwa	59	255	313
- Osoby prywatne	399 392	(26 607)	372 784
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0
30.06.2020			
- Przedsiębiorstwa	101	(23)	78
- Osoby prywatne	448 650	(47 659)	400 991
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0

13H. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU WG STRUKTURY WALUTOWEJ

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
W walucie polskiej	60 882 857	58 222 786	56 794 474	53 441 206
W walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	15 568 898	17 093 730	17 601 750	18 665 614
waluta: USD	101 697	128 444	115 866	183 518
waluta: EUR	3 668 780	3 815 221	3 586 164	3 657 369
waluta: CHF	11 790 995	13 142 834	13 895 610	14 819 808
pozostałe waluty	7 426	7 231	4 110	4 919
Razem brutto	76 451 755	75 316 516	74 396 224	72 106 820

14) AKTYWA WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU INNE NIŻ KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

14A. AKTYWA WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU INNE NIŻ KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

30.06.2021	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Instrumenty dłużne	37 064	0	0	(7)	0	0	37 057
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	605 507	0	0	0	0	0	605 507
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	18 361	0	0	0	0	0	18 361

31.03.2021	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Instrumenty dłużne	38 910	0	0	(8)	0	0	38 902
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	605 247	0	0	0	0	0	605 247
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	24 124	0	0	0	0	0	24 124

31.12.2020	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Instrumenty dłużne	38 821	0	0	(3)	0	0	38 818
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	625 430	0	0	0	0	0	625 430
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	66 350	0	0	0	0	0	66 350

30.06.2020	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Instrumenty dłużne	43 883	0	0	(4)	0	0	43 879
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	875 837	0	0	0	0	0	875 837
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	65 376	0	0	0	0	0	65 376

14B. INSTRUMENTY DŁUŻNE

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
banki i inne instytucje monetarne	37 057	0	0	0
pozostałe przedsiębiorstwa	0	0	0	0
sektor budżetowy	0	38 902	38 818	43 879
Razem	37 057	38 902	38 818	43 879

14C. LOKATY ORAZ KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE BANKOM I INNYM INSTYTUCJOM MONETARNYM

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
Rachunki bieżące	167 400	143 327	102 748	252 895
Lokaty	438 030	461 780	522 532	622 476
Odsetki	77	140	150	466
Razem należności brutto	605 507	605 247	625 430	875 837
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	0	0	0	0
Razem należności netto	605 507	605 247	625 430	875 837

14D. TRANSAKCJE Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
banki i inne instytucje monetarne	0	24 124	66 351	65 376
pozostałe przedsiębiorstwa	18 361	0	0	0
odsetki	0	0	(1)	0
Razem	18 361	24 124	66 350	65 376

15) INSTRUMENTY POCHODNE - RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

15A. RELACJE ZABEZPIEZAJĄCE

W ciągu pierwszego półrocza Grupa zaprzestała stosowanie dwóch relacji zabezpieczających:

- zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel wyemitowanych zobowiązań złotych,
- zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel zmiennooprocentowych walutowych kredytów hipotecznych.

Poniżej zaprezentowano szczegółowe informacje na temat stosowanych przez Grupę relacji zabezpieczających, pozycji wyznaczonych jako zabezpieczane i zabezpieczające oraz prezentacji wyniku, czynnych wg stanu na 30.06.2021 r.:

	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel złotych aktywów finansowych	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je zobowiązań złotych
Opis relacji zabezpieczającej	Grupa zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez złote aktywa finansowe. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka stopy procentowej.	Grupa zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez walutowe kredyty hipoteczne oraz przez zobowiązania złote stanowiące bazę finansową dla tych kredytów. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej.
Pozycje zabezpieczane	Przepływy pieniężne wynikające z portfela złotych aktywów finansowych	Przepływy pieniężne wynikające z portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotych i wyemitowanych złotych dłużnych papierów wartościowych.
Instrumenty zabezpieczające	Transakcje IRS	Transakcje CIRS
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny; odsetki zarówno od instrumentów zabezpieczających jaki i od instrumentów zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym. Nieefektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w rachunku zysków i strat jako wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.	Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywną część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w rachunku zysków i strat jako wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

	Zabezpieczenie wartości godziwej instrumentu dłużnego o stałej stopie procentowej	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych z tytułu przyszłych przychodów i kosztów odsetkowych denominowanych w walutach obcych
Opis relacji zabezpieczającej	Grupa zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej, związanego ze zmianą wartości godziwej dłużnego instrumentu o stałej stopie procentowej wycenianego przez inne całkowite dochody, wynikającej ze zmienności rynkowych stóp procentowych.	Grupa zabezpiecza ryzyko zmienności przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu walutowych przychodów i kosztów odsetkowych. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka walutowego.
Pozycje zabezpieczane	Portfel stałokuponowych dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody denominowane w PLN.	Przepływy pieniężne z tytułu przyszłych przychodów i kosztów odsetkowych denominowanych w walutach obcych.
Instrumenty zabezpieczające	Transakcje IRS	Pozycja walutowa wynikająca z rozpoznanych przyszłych zobowiązań leasingowych.
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zakresie zabezpieczanego ryzyka odnoszony jest do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń. Pozostała część zmiany wyceny do wartości godziwej ujmowana jest w pozostałych całkowitych dochodach. Odsetki od dłużnych papierów wartościowych ujmowane są w wyniku odsetkowym. Zmiana wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych stanowiących zabezpieczenie jest prezentowana w wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń, a odsetki od tych instrumentów ujmowane są w wyniku odsetkowym.	Efektywna część rewaluacji spot instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywną część wyceny pozycji zabezpieczającej ujmowana jest w rachunku zysków i strat jako wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

15B. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ - WYCENA BILANSOWA

	Wartości godziwe 30.06.2021			Wartości godziwe 31.03.2021		
	Razem	Aktywa	Pasywa	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym						
Kontrakty CIRS	(119 451)	38 102	157 553	(372 233)	33 301	405 534
Kontrakty IRS	(88 025)	0	88 025	(74 008)	0	74 008
Kontrakty FXS	0	0	0	0	0	0
2. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej związane ze stopą procentową						
Kontrakty IRS	(5 725)	0	5 725	(5 960)	0	5 960
3. Razem instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie	(213 201)	38 102	251 303	(452 201)	33 301	485 502

	Wartości godziwe 31.12.2020			Wartości godziwe 30.06.2020		
	Razem	Aktywa	Pasywa	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym						
Kontrakty CIRS	(632 447)	21 795	654 242	(554 601)	86 775	641 376
Kontrakty IRS	(45 903)	0	45 903	0	0	0
Kontrakty FXS	(29 116)	0	29 116	(18 755)	0	18 755
2. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej związane ze stopą procentową						
Kontrakty IRS	(9 588)	0	9 588	(17 912)	0	17 912
3. Razem instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie						
	(717 055)	21 795	738 850	(591 268)	86 775	678 043

16) ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI WYBRANYCH SKŁADNIKÓW AKTYWÓW

Odpisy aktualizujące:	inwestycyjne papiery wartościowe	rzeczowe aktywa trwałe	wartości niematerialne	aktywa trwałe do zbycia	inne aktywa
Stan na 01.01.2021	5 007	8 875	3 988	3 697	22 700
- Utworzenie odpisów	4	0	0	0	13 425
- Odwrócenie odpisów	0	0	0	0	(6 622)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(1 259)
- Pozostałe zmiany	0	0	0	(3 560)	3 560
Stan na 30.06.2021	5 011	8 875	3 988	137	31 804
Stan na 01.01.2021	5 007	8 875	3 988	3 697	22 700
- Utworzenie odpisów	5	0	0	0	6 210
- Odwrócenie odpisów	0	0	0	0	(3 388)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(958)
- Pozostałe zmiany	0	0	0	(3 560)	3 560
Stan na 31.03.2021	5 012	8 875	3 988	137	28 124
Stan na 01.01.2020	5 058	8 875	3 988	136	12 812
- Utworzenie odpisów	(51)	0	0	0	32 927
- Odwrócenie odpisów	0	0	0	0	(23 024)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(14)
- Pozostałe zmiany	0	0	0	3 561	0
Stan na 31.12.2020	5 007	8 875	3 988	3 697	22 700
Stan na 01.01.2020	5 058	8 875	3 988	136	12 812
- Utworzenie odpisów	0	0	0	0	22 316
- Odwrócenie odpisów	(50)	0	0	0	(16 859)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(180)
- Pozostałe zmiany	0	(123)	0	0	0
Stan na 30.06.2020	5 008	8 752	3 988	136	18 089

17) AKTYWA I REZERWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

	30.06.2021			31.03.2021		
	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	26 930	(20 038)	6 892	26 991	(31 022)	(4 031)
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	50 236	(62 240)	(12 004)	106 742	(107 394)	(652)
Niezrealizowane należności/zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	10 034	(8 321)	1 713	8 937	(7 676)	1 261
Odsetki do zapłacenja/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	14 945	(33 038)	(18 093)	23 933	(33 022)	(9 089)
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	0	(73 931)	(73 931)	0	(74 144)	(74 144)
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	159 295	(1 165)	158 130	179 385	(1 089)	178 296
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	461 167	0	461 167	451 537	0	451 537
Świadczenia pracownicze	19 215	0	19 215	19 278	0	19 278
Prawa do użytkowania	7 364	0	7 364	8 116	0	8 116
Rezerwy na koszty	96 022	0	96 022	104 140	0	104 140
Wycena aktywów inwestycyjnych, zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych oraz zyski/straty aktuarialne odniesione w inne całkowite dochody	41 185	(41 235)	(50)	14 607	(39 838)	(25 231)
Wycena udziałów (akcji)	1 273	(20 160)	(18 887)	1 273	(24 477)	(23 204)
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	49 834	0	49 834	52 929	0	52 929
Pozostałe	2 802	(2 384)	418	2 591	(1 809)	782
Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	940 303	(262 512)	677 790	1 000 459	(320 471)	679 988

	31.12.2020			30.06.2020		
	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	27 195	(19 806)	7 389	49 604	(17 360)	32 244
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	138 727	(150 000)	(11 273)	128 652	(137 134)	(8 482)
Niezrealizowane należności/zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	12 285	(14 486)	(2 201)	13 284	(16 782)	(3 498)
Odsetki do zapłacenja/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	31 410	(33 021)	(1 611)	38 250	(33 022)	5 228
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	0	(77 272)	(77 272)	0	(80 489)	(80 489)
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	188 794	(1 221)	187 573	175 697	(4 590)	171 107
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	454 771	0	454 771	417 414	0	417 414
Świadczenia pracownicze	20 398	0	20 398	22 468	0	22 468
Prawa do użytkowania	8 501	0	8 501	7 722	0	7 722
Rezerwy na koszty	87 013	0	87 013	17 949	0	17 949
Wycena aktywów inwestycyjnych, zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych oraz zyski/straty aktuarialne odniesione w inne całkowite dochody	9 315	(56 197)	(46 882)	7 796	(68 010)	(60 214)
Wycena udziałów (akcji)	1 273	(23 710)	(22 437)	1 273	(24 030)	(22 757)
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	57 105	0	57 105	38 040	0	38 040
Pozostałe	1 078	(861)	217	2 433	(1 326)	1 107
Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	1 037 865	(376 574)	661 291	920 582	(382 743)	537 839

18) ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW I INNYCH INSTYTUCJI MONETARNYCH

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
W rachunku bieżącym	107 328	155 596	57 220	53 609
Depozyty terminowe	190 411	205 152	481 490	221 339
Otrzymane kredyty i pożyczki	443 298	464 179	517 283	1 150 893
Odsetki	1 276	599	1 659	3 921
Razem	742 313	825 526	1 057 652	1 429 762

19) ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	64 966 051	64 263 556	61 874 920	63 436 308
Rachunki bieżące	54 591 857	53 768 804	50 825 949	49 654 092
Depozyty terminowe	10 116 008	10 247 989	10 807 126	13 528 393
Inne	222 763	207 323	188 369	157 412
Naliczone odsetki	35 423	39 440	53 476	96 411
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	21 822 399	21 050 259	16 802 448	20 347 830
Rachunki bieżące	15 994 147	15 318 477	12 883 222	13 217 391
Depozyty terminowe	5 493 880	5 401 100	3 579 089	6 725 350
Inne	326 238	320 629	327 586	384 978
Naliczone odsetki	8 134	10 053	12 551	20 111
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	3 210 037	2 940 791	2 833 172	2 470 487
Rachunki bieżące	2 757 658	2 504 337	2 707 625	2 125 809
Depozyty terminowe	442 973	430 416	105 079	337 793
Inne	9 397	6 029	20 461	6 398
Naliczone odsetki	9	9	7	487
Razem	89 998 487	88 254 606	81 510 540	86 254 625

20) ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU SPRZEDANYCH DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z UDZIELONYM PRZYRZECZENIEM ODKUPU

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
wobec Banku Centralnego	0	0	0	0
wobec pozostałych banków	0	9 980	248 566	0
wobec Klientów	0	0	0	0
odsetki	0	0	0	0
Razem	0	9 980	248 566	0

21) ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

	01.01.2021 - 30.06.2021	01.01.2021 - 31.03.2021	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2020 - 30.06.2020
Stan na początek okresu	558 560	558 560	1 183 232	1 183 232
Zwiększenia, z tytułu:	2 364	1 491	43 339	10 167
emisja bankowych papierów wartościowych	0	159	29 549	488
naliczenie odsetek	2 364	1 332	13 790	9 679
Zmniejszenia, z tytułu:	(250 230)	(136 451)	(668 011)	(426 382)
wykup bankowych papierów wartościowych	(213 653)	(101 570)	(246 582)	(62 443)
wykup obligacji Banku	0	0	(299 440)	(299 440)
wykup obligacji Millennium Leasing	(34 150)	(34 150)	(105 650)	(52 670)
wypłata odsetek	(2 427)	(731)	(16 339)	(11 829)
Stan na koniec okresu	310 694	423 600	558 560	767 017

22) ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ PODPORZĄDKOWANYCH

	01.01.2021 - 30.06.2021	01.01.2021 - 31.03.2021	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2020 - 30.06.2020
Stan na początek okresu	1 540 209	1 540 209	1 546 205	1 546 205
Zwiększenia, z tytułu:	19 368	9 641	51 441	30 499
emisja obligacji podporządkowanych	0	0	0	0
naliczenie odsetek	19 368	9 641	51 441	30 499
Zmniejszenia, z tytułu:	(19 696)	(10 796)	(57 437)	(31 466)
splata odsetek	(19 696)	(10 796)	(57 437)	(31 466)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	1 539 881	1 539 054	1 540 209	1 545 238

W latach 2020 i 2021 Grupa nie odnotowała żadnych opóźnień w płatności rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań podporządkowanych.

23) REZERWY

23A. REZERWY

	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
Udzielone zobowiązania i gwarancje	46 206	53 606	51 728	56 655
Nierozstrzygnięte sprawy sporne	362 095	419 578	106 922	57 743
Razem	408 301	473 184	158 650	114 398

23B. ZMIANA STANU REZERW NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA I GWARANCJE

	01.01.2021 - 30.06.2021	01.01.2021 - 31.03.2021	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2020 - 30.06.2020
Stan na początek okresu	51 728	51 728	53 393	53 393
Utworzenie rezerw	38 544	30 750	73 356	46 881
Rozwiązanie rezerw	(43 991)	(29 055)	(75 357)	(43 902)
Różnice kursowe	(75)	183	336	283
Stan na koniec okresu	46 206	53 606	51 728	56 655

23C. ZMIANA STANU REZERW NA NIEROZSTRZYgniĘTE SPRAWY SPORNE

	01.01.2021 - 30.06.2021	01.01.2021 - 31.03.2021	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2020 - 30.06.2020
Stan na początek okresu	106 922	106 922	38 062	38 062
Utworzenie rezerw	4 493	2 873	17 223	12 561
Rozwiązanie rezerw	(4 095)	(1 876)	(13 440)	(10 484)
Wykorzystanie rezerw w ciągu okresu	0	0	(489)	(489)
Utworzenie rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych*	1 047 044	533 403	713 617	168 019
Alokacja do portfela kredytowego	(765 061)	(218 252)	(671 484)	(156 422)
Reklasyfikacja	0	0	138	0
Różnice kursowe	(27 208)	(3 492)	23 295	6 496
Stan na koniec okresu	362 095	419 578	106 922	57 743

* Utworzenie rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych zostało szerzej opisane w **Rozdziale 10 Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych**.

5. Zmiany w procesie zarządzania Ryzykiem Finansowym

Zarządzanie ryzykiem odgrywa kluczową rolę w strategii zrównoważonego i stabilnego rozwoju Grupy, służąc optymalizacji relacji pomiędzy ryzykiem i zyskiem w ramach różnych linii biznesowych, jak również utrzymaniu adekwatnego profilu ryzyka w zakresie kapitału i płynności.

W celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem oraz spójnej polityki, Grupa wdrożyła model zarządzania ryzykiem, który w sposób zintegrowany obejmuje ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności oraz operacyjne.

Ryzyko kredytowe

W II kwartale 2021 roku Grupa Banku Millennium, zarówno w segmencie korporacyjnym, jaki i detalicznym, kontynuowała wdrożenie inicjatyw mających na celu złagodzenie negatywnych skutków epidemii COVID-19. W wyniku prac analitycznych Grupa wprowadziła kilka zmian w Polityce kredytowej, które miały na celu zapewnienie odpowiedniej jakości portfela w nowym, bardziej wymagającym otoczeniu gospodarczym, m.in.:

- modyfikacja zasad Polityki Kredytowej dla populacji klientów o wysokiej wrażliwości na negatywne zmiany gospodarcze: zmiany w wymaganych poziomach zabezpieczenia, zmiana równowagi między decyzją automatyczną a decyzją analityka,
- skorzystanie z rządowych programów wsparcia, np. nowe programy BGK: gwarancje kredytowe de minimis i płynności, środki wsparcia PFR.

Wdrożenie środków wspierających klientów, zwłaszcza wakacji kredytowych, stworzyło dodatkowy element niepewności w zarządzaniu ryzykiem kredytowym. Działania Grupy w obszarze windykacji, pozwoliły na szybką i odpowiednią reakcję po zakończeniu okresu wakacji kredytowych.

W obszarze ryzyka kredytowego w II kwartale 2021 Grupa skupiła się na dostosowaniu regulacji, procesów kredytowych i monitorowania do zmienionych warunków.

W segmencie korporacyjnym Grupa koncentrowała się na analizach portfela kredytowego i branż kredytobiorców w celu monitorowania ryzyka, w szczególności koncentrowano się na klientach z największym zaangażowaniem oraz na sektorach gospodarki bardziej narażonych na skutki pandemii COVID-19. Kontynuowano wcześniej podjęte działania w zakresie rozszerzenia i zwiększenia częstotliwość monitorowania portfela. Grupa wdrożyła do regulacji wewnętrznych wydłużenie programów pomocowych funkcjonujących w związku z epidemią COVID-19. Dodatkowo Grupa pracowała nad poprawą procesów i produktów kredytowych, w szczególności w zakresie kredytu inwestycyjnego.

W segmencie detalicznym Bank koncentrował się na dostosowywaniu zmian w polityce kredytowej do aktualnych warunków rynkowych związanych z występowaniem pandemii COVID-19. Ponadto wdrażane były zmiany, których celem jest poprawa efektywności procesu oceny ryzyka transakcji detalicznych oraz zabezpieczonych hipotecznie poprzez automatyzację nie zwiększające ekspozycji na ryzyko.

Grupa dokonuje oceny ryzyka kredytowego niezależnie od sposobu klasyfikacji portfela należności od klientów w sprawozdaniu finansowym, jako portfela wycenianego według zamortyzowanego kosztu lub portfela wycenianego według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące całego portfela należności od klientów w podziale na ekspozycje nieprzeterminowane oraz przeterminowane.

Zmiany w portfelu kredytowym Grupy w ciągu 6 miesięcy 2021 r. przedstawia poniższa tabela:

	30.06.2021		31.12.2020	
	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków
Nieprzeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości	72 620 629	605 506	70 664 514	625 430
Przeterminowane*, bez rozpoznanej utraty wartości	1 939 163	0	1 687 228	0
Łącznie bez rozpoznanej utraty wartości	74 559 792	605 506	72 351 742	625 430
Z rozpoznąą utratą wartości	3 683 297	0	3 776 996	0
Razem	78 243 089	605 506	76 128 738	625 430
Odpisy z tytułu utraty wartości	(2 329 123)	0	(2 372 635)	0
Korekta do wartości godziwej**	(119 715)	0	(116 761)	0
Razem netto	75 794 251	605 506	73 639 342	625 430
Kredyty z rozpoznąą utratą wartości / kredyty ogółem	4,71%	0,00%	4,96%	0,00%

(*) Należności przeterminowanie do 4 dni włącznie są traktowane jako techniczne i nie są wykazywane w tej kategorii.

(**) Korekta do wartości godziwej definiowana jest, jako różnica pomiędzy wartością nominalną i wartością godziwą portfela wycenianego według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Na korektę do wartości godziwej ma wpływ w szczególności uwzględnienie ryzyka kredytowego portfela.

Ekspozycje podlegające środkom zastosowanym w odpowiedzi na kryzys COVID-19:

Kredyty i zaliczki podlegające moratorium ustawowemu i nieustawowemu, Wartość brutto	RAZEM	Obsługiwane		
		Obsługiwane Wartość brutto	w tym: z odroczonymi ratami kapitałowo-odsetkowymi	w tym: Instrumenty o istotnym wzroście ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia ale bez utraty wartości (Koszyk 2)
Kredyty i zaliczki podlegające moratorium	1 159	1 003	268	74
W tym: Gospodarstwa domowe	0	0	0	0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	0	0	0	0
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	1 159	1 003	268	74
W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	0	0	0	0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	0	0	0	0

Kredyty i zaliczki podlegające moratorium ustawowym i nieustawowym, Wartość brutto	Nieobsługiwane		Wpływy do kategorii Nieobsługiwane
	Nieobsługiwane Wartość brutto	w tym: małe prawdopodobieństwo spłaty, ale ekspozycja nie jest przeterminowana albo jest przeterminowana <= 90 dni	
Kredyty i zaliczki podlegające moratorium	156	156	0
W tym: Gospodarstwa domowe	0	0	0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	0	0	0
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	156	156	0
W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	0	0	0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	0	0	0

Kredyty i zaliczki podlegające moratorium ustawowym i nieustawowym, Skumulowana utrata wartości	RAZEM	Obsługiwane		
		Obsługiwane Skumulowana utrata wartości	w tym: z odroczonej ratami kapitałowo-odsetkowymi	w tym: Instrumenty o istotnym wzroście ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia ale bez utraty wartości (Koszyk 2)
Kredyty i zaliczki podlegające moratorium	(93)	(25)	(21)	(9)
W tym: Gospodarstwa domowe	0	0	0	0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	0	0	0	0
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	(93)	(25)	(21)	(9)
W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	0	0	0	0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	0	0	0	0

Kredyty i zaliczki podlegające moratorium ustawowym i nieustawowym, Skumulowana utrata wartości	Nieobsługiwane		
	Nieobsługiwane Skumulowana utrata wartości	w tym: z odroczonej ratami kapitałowo-odsetkowymi	w tym: małe prawdopodobieństwo spłaty, ale ekspozycja nie jest przeterminowana albo jest przeterminowana <= 90 dni
Kredyty i zaliczki podlegające moratorium	(68)	0	(68)
W tym: Gospodarstwa domowe	0	0	0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	0	0	0
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	(68)	0	(68)
W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	0	0	0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	0	0	0

Kredyty i zaliczki podlegające moratorium ustawowym i nieustawowym, Wartość brutto	Liczba dłużników	RAZEM	w tym: moratoria ustawowe	w tym: moratoria zapadłe
Kredyty i zaliczki z wnioskiem o moratorium	63 070	8 003 652		
Kredyty i zaliczki podlegające moratorium (udzielone)	62 836	7 668 693	12 085	7 667 534
W tym: Gospodarstwa domowe		6 452 545	12 085	6 452 545
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi		4 705 160	10 291	4 705 160
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe		1 216 148	0	1 214 989
W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa		649 509	0	649 509
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi		82 749	0	82 749

Kredyty i zaliczki podlegające moratorium ustawowym i nieustawowym wg pozostałych terminów ich obowiązywania, Wartość brutto	Pozostały termin obowiązywania moratorium				
	<= 3 miesiący	> 3 miesiący <= 6 miesiący	> 6 miesiący <= 9 miesiący	> 9 miesiący <= 12 miesiący	> 1 rok
Kredyty i zaliczki podlegające moratorium (udzielone)	193	965	0	0	0
W tym: Gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	0	0	0	0	0
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	193	965	0	0	0
W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	0	0	0	0	0

Informacje o nowo udzielonych Kredytach i zaliczkach podlegających publicznym programom gwarancyjnym wprowadzonym w związku z COVID-19	Wartość brutto		Wartość brutto
	RAZEM	w tym: restrukturyzowane	Wpływy do kategorii 'Nieobsługiwane'
Nowo udzielone Kredyty i zaliczki podlegające publicznym programom gwarancyjnym	852 724	887	665
W tym: Gospodarstwa domowe	0		0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	0		0
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	852 724	887	665
W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	389 044		665
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	0		0

Ryzyko rynkowe

Główną miarą, stosowaną przez Grupę w celu oceny ryzyka rynkowego jest parametryczny model VaR (wartość narażona na ryzyko) - spodziewana strata, która może powstać na portfelu w określonym czasie (10-dniowy okres utrzymania) oraz z określonym prawdopodobieństwem (99% poziom ufności) z tytułu niekorzystnego ruchu na rynku. Pomiar, monitorowanie oraz raportowanie ryzyka rynkowego odbywa się codziennie.

Wszystkie ewentualne przekroczenia limitów na ryzyko rynkowe są raportowane i udokumentowane oraz ratyfikowane na odpowiednim poziomie kompetencji.

Limity ograniczające ryzyko rynkowe podlegają aktualizacji przynajmniej raz w roku biorąc pod uwagę m.in. zmianę wielkości skonsolidowanych funduszy własnych, bieżącą i przewidywaną strukturę bilansu, a także sytuację rynkową. Obecnie stosowane limity obowiązują od 1 stycznia 2020 roku, a ich poziomy nominalne obowiązują również w roku 2021, co zostało potwierdzone na podstawie corocznego przeglądu przeprowadzonego i zatwierdzonego przez Komitet Ryzyka w grudniu 2020.

W obecnym otoczeniu rynkowym Grupa nadal działała bardzo ostrożnie. W I półroczu 2021, żaden z obowiązujących limitów ryzyka rynkowego nie został przekroczony - zarówno dla Grupy ogółem, jak i limity dla Księgi Bankowej i Księgi Handlowej osobno.

Otwarte pozycje stanowią głównie instrumenty na stopę procentową oraz instrumenty walutowe. Zgodnie ze Strategią Ryzyka przyjętą w Banku, otwarte pozycje walutowe w Banku są dozwolone, ale powinny być utrzymywane na niskim poziomie. W tym celu wprowadzono w Banku system konserwatywnych limitów na otwartą pozycję walutową (zarówno limity w ciągu dnia jak i na zamknięcie), a otwarte pozycje walutowe dozwolone są jedynie w Księdze Handlowej. W I półroczu 2021 roku całkowita pozycja walutowa (w ciągu dnia, jak również na zamknięcie) pozostawała znacznie poniżej 2% Funduszy Własnych. W I półroczu 2021, limit na zamknięcie dla efektywnej otwartej pozycji walutowej został chwilowo przekroczony jednego dnia - 16 kwietnia 2021 roku (121% wykorzystania limitu). Pozycja została zamknięta w następnym dniu roboczym. Przekroczenie zostało natychmiast zatwierdzone i ratyfikowane.

Wskaźniki VaR dla Grupy, czyli łącznie dla Księgi Handlowej oraz Księgi Bankowej, wzrosły z powodu zmienności panującej na rynku spowodowanej pandemią COVID-19, ale nadal znajdowały się one poniżej obowiązujących maksymalnych limitów. W I półroczu 2021, ekspozycja VaR pozostawała średnio na poziomie ok. 86,5 mln PLN dla Grupy (35% limitu) oraz ok. 1,9 mln PLN dla Księgi Handlowej (6% limitu). Podobnie, ekspozycja na ryzyko rynkowe na koniec czerwca 2021 wynosiła ok. 141,2 mln PLN (57% limitu) oraz ok. 1,9 mln PLN dla Księgi Handlowej (6% limitu).

Ekspozycje na ryzyko rynkowe w ujęciu VaR w Księdze Handlowej w I półroczu 2021 roku, w podziale na typy ryzyka, przedstawiono w poniższej tabeli (tys. PLN).

Miary VaR dla ryzyka rynkowego w Księdze Handlowej (tys PLN)

	30.06.2021		VaR (1H 2021)			31.12.2020	
	Ekspozycja	Wykorzystanie limitu	Średnio	Maksimum	Minimum	Ekspozycja	Wykorzystanie limitu
Ryzyko całkowite	1 882	6%	1 930	5 860	424	1 239	4%
Ryzyko ogólne	1 880	6%	1 927	5 858	422	1 237	4%
VaR stopy procentowej	1 879	6%	1 904	5 850	420	1 190	4%
Ryzyko kursowe	21	0%	122	2 709	11	183	2%
Efekt dywersyfikacji	1,1%					11,0%	
Ryzyko szczególne	2	0%	2	5	2	2	0%

Oprócz wyżej wspomnianych limitów ryzyka rynkowego, w Grupie obowiązują również limity maksymalnej straty dla portfeli rynków finansowych. Celem jest ograniczenie maksymalnej straty dla działalności handlowej Grupy. W przypadku osiągnięcia limitu dokonuje się przeglądu strategii zarządzania oraz zasadności przyjmowanej pozycji. W I półroczu 2021 roku, limity maksymalnej straty nie zostały osiągnięte.

Ryzyko stopy procentowej w Księdze Bankowej (IRRBB)

W przypadku Księgi Bankowej, głównym składnikiem ryzyka rynkowego jest ryzyko stopy procentowej. W celu zarządzania tym ryzykiem, stosuje się następujące zasady:

- Ryzyko rynkowe wynikające z działalności bankowej jest aktywnie zabezpieczane lub podlega comiesięcznemu transferowi do obszarów, które aktywnie zarządzają ryzykiem rynkowym i podlegają pomiarowi w kategoriach ekspozycji na ryzyko oraz rachunku wyników,
- Bank stosuje naturalne zabezpieczanie pomiędzy kredytami i depozytami, jak również obligacjami o stałej stopie procentowej i instrumentami pochodnymi, do zarządzania ryzykiem stopy procentowej, przy czym głównym celem jest ochrona wyniku odsetkowego netto.

Wahania rynkowych stóp procentowych mają wpływ na wynik odsetkowy netto Grupy, zarówno w krótkim jak i w średnim horyzoncie czasu, wpływając również na jego wartość ekonomiczną w perspektywie długoterminowej. Pomiar obydwu wielkości jest komplementarny w rozumieniu pełnego zakresu ryzyka stopy procentowej w Księdze Bankowej. Z tego względu, obok codziennego pomiaru ryzyka rynkowego metodą wartości zagrożonej, pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje dodatkowo na bazie miesięcznej miary oparte zarówno o zyski, jak i na bazie kwartalnej o wartość ekonomiczną, w szczególności:

- Wpływu jednorazowej zmiany stóp procentowych o 100 punktów bazowych na wynik z tytułu odsetek w horyzoncie następnym 12 miesięcy,
- Wpływu szokowych zmian w przesunięciu krzywej dochodowości w górę/dół na wartość ekonomiczną kapitału (EVE), włączając scenariusze nadzorcze (standardowy test nadzorczy zakładający nagłe równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o +/- 200 punktów bazowych oraz nadzorczy test wartości odstających SOT z zestawem sześciu scenariuszy dla ryzyka stopy procentowej).

Ze względu na specyfikę polskiego systemu prawnego oprocentowanie kredytów konsumpcyjnych jest ograniczone (nie może przekroczyć dwukrotności stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego powiększonej o 7 punktów procentowych). W sytuacji obniżania stóp procentowych wpływ na dochód odsetkowy netto jest ujemny i zależy od udziału portfela kredytowego, na który wpływa nowa maksymalna stopa procentowa.

Skutki pandemii COVID-19 i jej negatywny wpływ na środowisko gospodarcze, a także obniżki stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej w 2020 roku do ich historycznego minimum (obniżka stopy referencyjnej do 0,1% i stopy lombardowej do 0,5%) mają negatywny wpływ na działalność i wyniki finansowe Grupy.

W otoczeniu tak niskich stóp procentowych w Polsce, wpływ na wynik z tytułu odsetek w horyzoncie następnym 12 miesięcy od 30 czerwca 2021 roku oraz dla pozycji w Polskich Złotych, w Księdze Bankowej, w przypadku scenariusza dalszego obniżenia stóp procentowych o 100 punktów bazowych, jest negatywny i wynosi -16,4% wyniku odsetkowego netto za II kwartał 2021 w ujęciu rocznym (+10,5% dla przesunięcia w górę o 100 punktów bazowych). Asymetryczny wpływ związany jest głównie ze specyfiką polskiego systemu prawnego, o którym wspomniano powyżej, z jednoczesnym limitem na dalszy spadek stóp procentowych po stronie depozytowej (minimalna stopa procentowa na poziomie 0%). Stopa referencyjna NBP jest obecnie na poziomie 0,10%, a w przypadku obniżenia jej o 100 punktów bazowych maksymalne oprocentowanie portfela kredytowego nie mogłoby przekroczyć 5,2% w skali roku w stosunku do obecnie obowiązujących 7,2%. W I półroczu 2021, w celu ograniczenia negatywnego wpływu na wynik z tytułu odsetek w przypadku dalszego spadku stóp procentowych, Bank kontynuował zabezpieczanie ryzyka poprzez zawieranie transakcji swapów stopy procentowej.

Wrażliwość wyniku odsetkowego na zmianę stóp w PLN	30.06.2021	31.12.2020
przesunięcie krzywej dochodowości w górę o 100 p.b.	+10,5%	+9,9%
przesunięcie krzywej dochodowości w dół o 100 p.b.	-16,4%	-16,7%

Jeżeli chodzi o wpływ zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału (EVE) w perspektywie długoterminowej to wyniki nadzorczych testów warunków skrajnych wg stanu na 30 czerwca 2021 r. pokazują, że nawet w najdotkliwszym scenariuszu testu wartości odstających - zmiana wartości ekonomicznej kapitału dla Księgi Bankowej jest znacznie poniżej limitu nadzorczego wynoszącego 15% kapitału podstawowego Tier 1. Podobnie spadek EVE w standardowym scenariuszu nagłego wpływu równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 200 punktów bazowych również nie przekracza nadzorczego maksimum, tj. jest poniżej 20% funduszy własnych.

Ryzyko płynności

Pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka płynności odbywa się codziennie z użyciem zarówno miar określonych przez organy nadzorcze jak i wskaźników wewnętrznych, dla których zostały ustalone limity.

Limity ograniczające ryzyko płynności podlegają aktualizacji przynajmniej raz w roku biorąc pod uwagę m.in. wielkość skonsolidowanych funduszy własnych, bieżącą i przewidywaną strukturę bilansu, historyczną konsumpcję limitów, a także obecną sytuację rynkową i wymogi nadzorcze. Obecnie stosowane limity obowiązują od 1 stycznia 2021 roku.

W I półroczu 2021, pomimo implikacji COVID-19 zaobserwowanych na rynku, Bank nie zaobserwował żadnego zagrożenia dla swojej pozycji płynnościowej ze względu na rozprzestrzenianie się pandemii. Grupa nadal charakteryzowała się solidną płynnością. Wszystkie nadzorcze i wewnętrzne wskaźniki płynności nadal utrzymywały się znacznie powyżej obowiązujących minimalnych limitów. Kroki podjęte w ramach standardowych i wiążących procedur zarządzania ryzykiem okazały się wystarczające do zarządzania płynnością w obecnym otoczeniu rynkowym.

Grupa zarządza płynnością w walutach obcych poprzez pożyczki bilateralne denominowane w walucie obcej, dług podporządkowany oraz transakcje swapów walutowych jak i procentowo-walutowych. Portfel swapów jest zdywersyfikowany w zakresie kontrahentów oraz terminów zapadalności. Z większością kontrahentów, Bank ma podpisane aneksy do umów ramowych, regulujące kwestie zabezpieczeń (ang. Credit Support Annex, CSA). W związku z tym, w przypadku niekorzystnych zmian kursów (deprecjacja PLN), Bank zobligowany jest do złożenia depozytu w celu zabezpieczenia rozliczenia instrumentów pochodnych w przyszłości, a w przypadku korzystnych zmian kursów (aprecjacja PLN) Bank otrzymuje depozyt zabezpieczający od kontrahenta. W żadnej z zawartych umów ramowych (zarówno międzynarodowych jak i krajowych) nie są zawarte zapisy ustanawiające związek pomiędzy ratingiem Banku a wysokością depozytów zabezpieczających. Potencjalne pogorszenie ratingu nie będzie zatem miało wpływu na sposób wyliczenia i wymianę depozytów zabezpieczających.

Grupa uwzględnia możliwość niekorzystnej zmiany kursu walut obcych, (w szczególności CHF i EUR powodującej zwiększenie potrzeb płynnościowych), analizuje jej wpływ na ryzyko płynności i uwzględnia to ryzyko w swoich planach płynnościowych.

W I półroczu 2021 roku, Grupa utrzymała wskaźnik kredyty/depozyty na poziomie znacznie poniżej 100%. Wskaźnik ten wynosił 84% na koniec czerwca 2021 r. (91% na koniec grudnia 2020). Grupa kontynuowała politykę inwestowania nadwyżki płynności głównie w portfel aktywów płynnych, w szczególności w polskie papiery wartościowe o niskim ryzyku szczególnym (polskie, skarbowe papiery wartościowe, bony skarbowe i pieniężne NBP), których udział w portfelu papierów wartościowych ogółem wynosił na koniec czerwca 2021 roku ok. 99%. W ciągu I półroczu 2021 roku, portfel ten zwiększył się do poziomu ok. 21,6 miliardów PLN na koniec czerwca 2021 roku (21% aktywów ogółem) z poziomu 18,4 miliardów PLN na koniec grudnia 2020 roku (19% aktywów ogółem). Aktywa te są akceptowalne przez NBP, charakteryzują się wysokim poziomem płynności oraz mogą być w łatwy sposób wykorzystane jako zabezpieczenie bądź sprzedane bez znacznej utraty ich wartości. Portfel ten, uzupełniony gotówką oraz ekspozycjami wobec Narodowego Banku Polskiego, traktowany jako portfel aktywów płynnych i jako zapas płynności Grupy, który pozwoli przetrwać ewentualne sytuacje kryzysowe.

Wskaźniki płynności	30.06.2021	31.12.2020
Wskaźnik Kredyty/Depozyty (w %)	84%	91%
Portfel aktywów płynnych (mln PLN)*	23 553	18 250
Wymóg dotyczący pokrycia płynności, LCR (w %)	174%	161%

(*) Portfel aktywów płynnych: Łączna suma gotówki, ekspozycji w stosunku do NBP (w tym nadwyżka nad wymaganą wysokość rezerwy obowiązkowej) oraz dłużnych papierów wartościowych Skarbu Państwa, bonów NBP, należności od banków o terminie wymagalności do 1 miesiąca. Portfel dłużnych papierów wartościowych pomniejsza się o haircut NBP dla transakcji repo oraz papiery zablokowane na cele inne niż płynnościowe.

Depozyty ogółem klientów Grupy osiągnęły poziom 90,0 mld zł (81,5 mld zł na koniec grudnia 2020 r.) Udział środków pochodzących od osób fizycznych w całości depozytów klientów wyniósł ok. 72,2% na koniec czerwca 2021 r. (75,9% na koniec grudnia 2020 r.). Utrzymanie wysokiego udziału środków od osób fizycznych miało pozytywny wpływ na płynność Grupy i wspierało utrzymanie wskaźników nadzorczych na bezpiecznych poziomach.

Głównym źródłem finansowania pozostaje baza depozytowa, czyli duże, zdywersyfikowane oraz stabilne środki pochodzące od klientów detalicznych i korporacyjnych oraz od sektora publicznego. Baza depozytowa uzupełniona jest o depozyty instytucji finansowych oraz inne operacje rynku pieniężnego. Źródłem finansowania średnioterminowego pozostają również dług podporządkowany, pożyczki średnioterminowe oraz emisja obligacji własnych.

Poziom koncentracji depozytów jest monitorowany na bieżąco i nie miał negatywnego wpływu na stabilność bazy depozytowej w I połowie 2021 roku. W przypadku znacznego wzrostu udziału największych deponentów w bazie depozytowej, dodatkowe środki pozyskane od tych deponentów nie są traktowane jako stabilne. Co więcej, w celu zabezpieczenia przed fluktuacjami bazy depozytowej, Grupa utrzymuje rezerwę płynnych aktywów w postaci portfela papierów wartościowych jak opisano powyżej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR), Grupa wyznacza codziennie wymóg pokrycia płynności (LCR). Minimalny, nadzorczy poziom wskaźnika LCR w wysokości 100% został spełniony przez Grupę. LCR dla Grupy osiągnął poziom 174% na koniec czerwca 2021 r. (161% na koniec grudnia 2020 roku). Wzrost LCR spowodowany był głównie wzrostem stabilnego finansowania od klientów detalicznych i korporacyjnych, któremu równolegle towarzyszył wzrost portfela polskich obligacji skarbowych i bonów pieniężnych NBP.

W I połowie 2021 r. w Grupie regularnie obliczano również wymóg stabilnego finansowania netto (NSFR). W I połowie 2021 r. wskaźnik NSFR był powyżej planowanego minimum nadzorczego w wysokości 100% (minimum nadzorcze obowiązuje od czerwca 2021 roku).

Ponadto Grupa stosuje wewnętrzną analizę płynności strukturalnej na bazie skumulowanych urealnionych luk płynności (tj. z założeniem prawdopodobieństwa powstania przepływu środków pieniężnych). W I połowie 2021 r. wewnętrznie zdefiniowany limit na poziomie 12% całkowitych aktywów nie został przekroczony, a pozycja płynności została potwierdzona jako solidna.

Testy warunków skrajnych w zakresie płynności strukturalnej przeprowadza się przynajmniej raz na kwartał, aby zrozumieć profil ryzyka płynności Banku, upewnić się, że Grupa potrafi wypełnić swoje zobowiązania na wypadek kryzysu płynności oraz wniesienia wkładu do przygotowania planu awaryjnego w zakresie płynności i decyzji zarządczych.

Grupa dysponuje również procedurami awaryjnymi dla sytuacji zwiększonego ryzyka płynności - Plan Awaryjny Płynności, który podlega aktualizacji oraz testowaniu przynajmniej raz w roku celem zagwarantowania, że jest on operacyjnie stabilny.

Ryzyko operacyjne

Pierwsze półrocze 2021 roku było kolejnym okresem funkcjonowania rozwiązań, wdrożonych w celu sprawnego zarządzania ryzykiem operacyjnym, zgodnych z przepisami prawa i najlepszymi praktykami przyjętymi w tym zakresie przez krajowe i międzynarodowe instytucje finansowe.

Wdrożony przez Grupę model zarządzania ryzykiem operacyjnym podlega regularnym przeglądom i akceptacji na poziomie Zarządu Banku.

Zgodnie z przyjętym rozwiązaniem, zarządzanie ryzykiem jest procesem ciągłego doskonalenia w zakresie identyfikacji, oceny, monitorowania, kontroli/ograniczania i raportowania poprzez wzajemnie uzupełniające się działania, co skutecznie przekłada się na realne zmniejszenie poziomu ryzyka operacyjnego w realizacji zadań biznesowych.

W pierwszej połowie 2021 roku zarejestrowany poziom strat ryzyka operacyjnego był na poziomie akceptowalnym.

Zarządzanie kapitałowe

Zarządzanie kapitałowe odnosi się do dwóch obszarów: zarządzania adekwatnością kapitałową i alokacji kapitału. Dla obydwu z tych obszarów określone zostały cele zarządcze.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest: (a) spełnienie wymagań określonych w przepisach zewnętrznych (regulacyjna adekwatność kapitałowa) oraz (b) zapewnienie wypłacalności w warunkach normalnych i w warunkach skrajnych (ekonomiczna adekwatność kapitałowa/kapitał wewnętrzny). Realizując ten cel, Bank dąży do osiągnięcia wewnętrznych długookresowych limitów (celów) kapitałowych, określonych w Strategii Ryzyka.

Z kolei celem alokacji kapitału jest kreowanie wartości dla właścicieli poprzez maksymalizację zwrotu z działalności obciążonej ryzykiem, biorąc pod uwagę ustaloną tolerancję na ryzyko.

W ramach zarządzania kapitałowego realizowany jest również proces planowania kapitału. Celem tego procesu jest określenie funduszy własnych (baza kapitałowa określająca możliwość podjęcia ryzyka) i wykorzystania kapitału (wymogi kapitału regulacyjnego i kapitału ekonomicznego) w taki sposób, aby zapewnić spełnienie limitów (celów) kapitałowych, przy założeniu realizacji przewidywanej strategii biznesowej i profilu ryzyka - w normalnych i skrajnych warunkach ekonomicznych.

Bank i Grupa są zobowiązane na mocy prawa do spełnienia minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych i dźwigni, określonych w art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, wskaźnika stabilnego finansowania netto, wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rynkowego, ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, ekspozycji wobec przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, dużych ekspozycji, wymogów dotyczących sprawozdawczości i ujawniania informacji, a także rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR II). Jednocześnie przy ustalaniu limitów/celów kapitałowych uwzględniono:

- Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX) - zalecenie KNF dotyczące dodatkowego wymogu kapitałowego dla zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, wynikające z art. 138 ust. 1 pkt 2a ustawy Prawo bankowe. Aktualnie bufor ten został ustalony w zaleceniach KNF w listopadzie i grudniu 2020 roku w wysokości 3,41 p.p. (Bank) i 3,35 p.p. (Grupa) dla łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR), co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 2,56 p.p. (Bank) i 2,52 p.p. (Grupa) dla Wskaźnika Tier1 oraz 1,91 p.p. (Bank) i 1,88 p.p. (Grupa) dla Wskaźnika CET1;
- Wymóg połączonego bufora - określony w ustawie o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym - który składa się z:
  - Bufora zabezpieczenia kapitału w wysokości 2,5%;
  - Bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII) - w wysokości 0,25%, przy czym wysokość jest corocznie ustalana przez KNF;
  - Bufor ryzyka systemowego w wysokości 0%, zredukowany z 3% w marcu 2020 roku;
  - Bufor antycykliczny w wysokości 0%.

Adekwatność kapitałowa dla Grupy przedstawia się jak niżej (mln zł, %, pkt. proc.):

Adekwatność kapitałowa	30.06.2021	31.03.2021	30.06.2020
Aktywa ważone ryzykiem	50 677,5	50 078,1	50 007,1
Wymogi w zakresie funduszy własnych, w tym:	4 054,2	4 006,2	4 000,6
- z tytułu ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta	3 584,5	3 539,1	3 584,5
- z tytułu ryzyka rynkowego	24,6	29,7	28,8
- z tytułu ryzyka operacyjnego	433,0	433,0	382,6
- z tytułu korekty wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego	12,0	4,5	4,6
Fundusze własne, w tym:	9 451,1	9 701,0	10 012,8
Kapitał podstawowy Tier 1	7 921,1	8 171,0	8 482,8
Kapitał Tier 2	1 530,0	1 530,0	1 530,0
Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR)	18,65%	19,37%	20,02%
Minimalny wymagany poziom	14,10%	14,10%	15,37%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) adekwatności kapitałowej TCR (p.p.)	4,55 p.p.	5,27 p.p.	4,65 p.p.
Wskaźnik kapitału Tier 1 (Wskaźnik T1)	15,63%	16,32%	16,96%
Minimalny wymagany poziom	11,27%	11,27%	12,15%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) adekwatności kapitałowej T1 (p.p.)	4,36 p.p.	5,05 p.p.	4,81 p.p.
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (Wskaźnik CET1)	15,63%	16,32%	16,96%
Minimalny wymagany poziom	9,13%	9,13%	9,73%
Nadwyżka(+) / Niedobór (-) adekwatności kapitałowej CET1 (p.p.)	6,50 p.p.	7,19 p.p.	7,23 p.p.
Wskaźnik Liquidity Coverage Ratio (LCR)	174%	178%	202%

Spadek współczynników kapitałowych w 2 kw. 2021 roku w porównaniu do 1 kw. 2021 wynikał przede wszystkim ze spadku funduszy własnych, a także - w znacznie mniejszym stopniu - ze wzrostu wymogów w zakresie funduszy własnych. Fundusze własne zmniejszyły się o 250 mln zł (o 2,6%), przede wszystkim w rezultacie wykazania ujemnego wyniku finansowego. Wymogi na pokrycie ryzyka wzrosły o ok. 48 mln zł (o 1,2%), co wynikało głównie z wdrożenia zmienionych przepisów regulacyjnych (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z 20.05.2019).

Zgodnie z komunikatem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, śródkresowe cele MREL wyznaczone na koniec 2020 roku nie są traktowane przez Fundusz jako obligatoryjne, a w najbliższym cyklu planistycznym Fundusz zastosuje zarówno wydłużony termin docelowy, tj. 1 stycznia 2024 r., jak również wskaże jako termin spełnienia pierwszego wiążącego celu długoterminowego 1 stycznia 2022 roku. Bank spodziewa się otrzymać zaktualizowane wymogi MREL w trzecim kwartale 2021 roku.

W ramach wypełniania i utrzymywania przez Grupę wymogu MREL, możliwa jest emisja instrumentów kwalifikowalnych i/lub zawieranie transakcji skutkujących zmniejszeniem aktywów ważonych ryzykiem, co może spowodować zwiększenia kosztów finansowania Grupy.

6. Segmenty Operacyjne

Informacja o segmentach operacyjnych została sporządzona w oparciu o strukturę raportowania na bazie której Zarząd Banku dokonuje oceny wyników i zarządza zasobami segmentów. Grupa nie stosuje dodatkowego podziału działalności na obszary geograficzne z uwagi na nieistotną skalę działalności prowadzonej poza Polską, w efekcie taki uzupełniający podział nie jest prezentowany.

Działalność Grupy prowadzona jest w oparciu o zróżnicowane linie biznesowe, oferujące określone produkty i usługi skierowane do poniższych segmentów rynku:

Segment Klientów Detalicznych

Segment Klientów Detalicznych obejmuje działalność skierowaną na Klientów masowych, Klientów zamożnych, małe przedsiębiorstwa i przedsiębiorców indywidualnych.

Działalność powyższych linii biznesowych rozwijana jest przy wykorzystaniu pełnej oferty produktów i usług bankowych oraz sprzedaży wyspecjalizowanych produktów oferowanych przez jednostki zależne Grupy. W obszarze produktów kredytowych głównymi produktami są kredyty hipoteczne, kredyty konsumenckie, kredyty rewalwingowe w kartach kredytowych i produkty leasingowe dla małych przedsiębiorstw. Do głównych funduszy klientów zaliczają się natomiast: rachunki bieżące, depozyty terminowe, fundusze inwestycyjne i produkty strukturyzowane. Dodatkowo oferta obejmuje produkty ubezpieczeniowe, głównie w powiązaniu z kredytami i kartami kredytowymi, jak i wyspecjalizowane produkty oszczędnościowe. Oferta produktowa dla klientów zamożnych została wzbogacona o wyselekcjonowane fundusze inwestycyjne innych pośredników finansowych, fundusze zagraniczne oraz obligacje strukturyzowane wyemitowane przez Bank.

Segment Klientów Korporacyjnych

Segment Klientów Korporacyjnych opiera się na działalności skierowanej do Średnich i Dużych Przedsiębiorstw. Oferta skierowana jest odpowiednio również do Klientów z sektora budżetowego oraz Podmiotów Publicznych.

Działania biznesowe w segmencie Klientów Korporacyjnych prowadzone są przy wykorzystaniu wysokiej jakości oferty typowych produktów bankowych (kredyty na działalność bieżącą, kredyty inwestycyjne, rachunki bieżące, depozyty terminowe) uzupełnionych o ofertę produktów w zakresie zarządzania gotówką, produktów Departamentu Skarbu, w tym instrumentów pochodnych oraz usług leasingowych i faktoringowych.

Bankowość Skarbcowa, ALM (zarządzanie aktywami i pasywami) i Inne

Segment ten obejmuje aktywność Grupy zaangażowaną w inwestycje przeprowadzane na rachunek Banku, działalność maklerską, operacje na rynku międzybankowym, zaangażowanie w dłużne papiery wartościowe, które nie są przypisane innym segmentom.

W segmencie tym znajdują się pozostałe aktywa i pozostałe pasywa, aktywa i pasywa związane z instrumentami pochodnymi zabezpieczającymi, zobowiązania z tytułu zewnętrznego finansowania Grupy oraz aktywa z tytułu podatku odroczonego nieprzypisane do żadnego segmentu.

Dla każdego segmentu określany jest wynik przed opodatkowaniem, który obejmuje:

- wynik z tytułu odsetek obliczany na bazie odsetek zewnętrznych aktywów pracujących i pasywów segmentu oraz alokowanych aktywów i pasywów, generujących wewnętrzny przychód lub koszt z tytułu odsetek. Przychody i koszty wewnętrzne wyliczone są w oparciu o rynkowe stopy procentowe z zastosowaniem wewnętrznych metod wyceny;
- wynik z tytułu prowizji;
- pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany jak: przychody z tytułu dywidend, wynik na działalności inwestycyjnej i handlowej, wynik z pozycji wymiany oraz wynik z pozostałych instrumentów finansowych;
- pozostałe przychody i koszty operacyjne;
- koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i niefinansowych;
- udział segmentu w kosztach operacyjnych w tym kosztach osobowych i administracyjnych;
- udział segmentu w kosztach amortyzacji;
- zysk operacyjny wyliczony jako miara zysku segmentu różni się od wyniku finansowego MSSF przed opodatkowaniem z tytułu: udziału w zyskach netto jednostek stowarzyszonych, obciążenia podatkiem bankowym i kosztu rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych. Pozycje te oraz obciążenie podatkiem dochodowym zostały zaprezentowane wyłącznie na poziomie Grupy.

Aktywami i pasywami segmentów komercyjnych są operacyjne aktywa i pasywa wykorzystywane przez segment w jego działalności operacyjnej, zaalokowane w oparciu o przesłanki biznesowe. Różnica między aktywami i pasywami operacyjnymi pokryta jest przez aktywa/pasywa rynku pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe. Aktywami i pasywami segmentu Skarb, ALM i Inne są aktywa/pasywa rynku pieniężnego i dłużne papiery wartościowe pozostałe po zalokowaniu do segmentów komercyjnych.

Rachunek zysków i strat za okres 1.01.2021 - 30.06.2021

<i>w tysiącach zł</i>	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Wynik z tytułu odsetek	843 706	144 943	288 517	1 277 166
Wynik z tytułu opłat i prowizji, w tym:	315 420	96 240	2 427	414 087
Przychody z tytułu opłat i prowizji	391 193	99 667	8 989	499 849
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(75 773)	(3 427)	(6 562)	(85 762)
Dywidendy, pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany	47 681	35 015	(64 723)	17 973
Wynik z aktywów finansowych wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy	(5 991)	0	16 451	10 460
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(10 620)	(3 905)	78 293	63 768
Przychody operacyjne razem	1 190 196	272 293	320 965	1 783 454
Koszty osobowe	(324 061)	(71 452)	(15 501)	(411 014)
Koszty administracyjne	(200 868)	(31 756)	(61 551)	(294 175)
Amortyzacja	(85 797)	(12 558)	(2 320)	(100 675)
Koszty operacyjne razem	(610 726)	(115 766)	(79 372)	(805 864)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów	(102 560)	(13 321)	(4 907)	(120 788)
Wynik z tytułu modyfikacji	(6 711)	(20)	0	(6 731)
Wynik operacyjny razem	470 199	143 186	236 686	850 071
Udział w zyskach jednostek podporządkowanych				0
Rezerwy z tytułu COVID-19				0
Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych				(1 047 044)
Podatek bankowy				(151 968)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym				(348 941)
Podatek dochodowy				(162 707)
Wynik finansowy po opodatkowaniu				(511 648)

Pozycje bilansowe wg stanu na 30.06.2021

<i>w tysiącach zł</i>	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	59 379 207	16 415 044	0	75 794 251
Zobowiązania wobec klientów	68 662 786	21 129 632	206 068	89 998 487

Rachunek zysków i strat za okres 1.01.2020 - 30.06.2020

<i>w tysiącach zł</i>	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Wynik z tytułu odsetek	839 571	160 922	302 731	1 303 224
Wynik z tytułu opłat i prowizji, w tym:	297 660	74 562	1 306	373 528
Przychody z tytułu opłat i prowizji	382 367	79 656	9 680	471 703
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(84 707)	(5 094)	(8 374)	(98 175)
Dywidendy, pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany	39 899	33 097	74 932	147 928
Wynik z aktywów finansowych wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy	(26 416)	0	7 486	(18 930)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(5 043)	(4 568)	(41 514)	(51 125)
Przychody operacyjne razem	1 145 671	264 013	344 941	1 754 625
Koszty osobowe	(363 973)	(73 225)	(14 000)	(451 198)
Koszty administracyjne	(256 905)	(33 672)	(74 037)	(364 614)
Amortyzacja	(97 217)	(8 491)	(1 505)	(107 213)
Koszty operacyjne razem	(718 095)	(115 388)	(89 542)	(923 025)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów	(235 521)	(88 195)	(4 509)	(328 225)
Wynik z tytułu modyfikacji	(8 574)	342	0	(8 232)
Wynik operacyjny razem	183 481	60 772	250 890	495 143
Udział w zyskach jednostek podporządkowanych				0
Rezerwy z tytułu COVID-19				0
Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych				(168 019)
Podatek bankowy				(141 188)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym				185 936
Podatek dochodowy				(114 212)
Wynik finansowy po opodatkowaniu				71 724

Pozycje bilansowe wg stanu na 31.12.2020

<i>w tysiącach zł</i>	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	57 370 969	16 268 373	0	73 639 342
Zobowiązania wobec klientów	65 413 189	15 919 233	178 118	81 510 540

7. Opis transakcji z podmiotami powiązаныmi

Wszelkie transakcje dokonane z podmiotami powiązаныmi w 1 półroczu 2021 r. wynikały z bieżącej działalności.

Poza transakcjami opisanymi w niniejszym rozdziale, we wskazanym okresie ani Bank Millennium S.A., ani jednostki zależne od Banku Millennium S.A. nie dokonały innych transakcji z podmiotami powiązаныmi, które pojedynczo lub łącznie były istotne i zostały zawarte na warunkach istotnie odbiegających od warunków rynkowych.

7.1. TRANSAKCJE Z GRUPĄ PODMIOTU DOMINUJĄCEGO

Poniżej przedstawiono kwoty transakcji z grupą podmiotu dominującego (jednostka dominująca najwyższego szczebla) w stosunku do Banku - Banco Comercial Portugues (transakcje te wynikają w głównej mierze z działalności o charakterze bankowym), (w tys. PLN):

	Z podmiotem dominującym		Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego	
	30.06.2021	31.12.2020	30.06.2021	31.12.2020
AKTYWA				
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom - rachunki i depozyty	220 544	1 237	0	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	0	0	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0	0
Pozostałe aktywa	0	0	0	0
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków	55 088	23 601	103 012	127 903
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	236	333	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	0	0	65	122

	Z podmiotem dominującym		Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego	
	2021	2020	2021	2020
PRZYCHODY Z TYTUŁU:				
Odsetek	(133)	(107)	0	0
Prowizji	40	66	0	0
Aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	0	0	0	0
KOSZTY Z TYTUŁU:				
Odsetek	0	3	(155)	(159)
Prowizji	0	0	0	0
Aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	315	440	0	0
Pozostałe operacyjne netto	5	6	0	0
Działania	0	0	7	237

	Z podmiotem dominującym		Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego	
	30.06.2021	31.12.2020	30.06.2021	31.12.2020
Zobowiązania warunkowe	101 043	100 774	0	0
udzielone	100 250	100 000	0	0
otrzymane	793	774	0	0
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	15 022	15 938	0	0

7.2. TRANSAKCJE Z OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI I NADZORUJĄCYMI BANK

Osoby Zarządzające	30.06.2021	31.12.2020
Limity zadłużenia ogółem	211,5	211,5
- w tym limit niewykorzystany	179,8	179,7
Udzielone pożyczki i kredyty hipoteczne	-	-
Czynne gwarancje	-	-
Osoby Nadzorujące	30.06.2021	31.12.2020
Limity zadłużenia ogółem	112,0	137,0
- w tym limit niewykorzystany	109,0	111,3
Udzielone pożyczki i kredyty hipoteczne	-	-
Czynne gwarancje	-	-

Grupa świadczy na rzecz członków Zarządu i członków Rady Nadzorczej oraz ich osób bliskich standardowe usługi finansowe obejmujące, m.in., prowadzenie rachunków bankowych, przyjmowanie depozytów czy sprzedaż instrumentów finansowych. Zdaniem Banku, transakcje te są zawierane na warunkach rynkowych. Zgodnie z przyjętymi w Banku zasadami polityki kredytowej, transakcje mające charakter kredytu terminowego opisane w niniejszym punkcie posiadają stosowne zabezpieczenia służące ograniczeniu ryzyka kredytowego.

Dane o zaangażowaniu w podmioty powiązane personalnie:

Podmiot nr 1, wg stanu na:	Udzielone kredyty	Udzielone gwarancje	Otwarte linie kredytowe	Powiązanie
30.06.2021	9 244	4 000	158	Personalne z Osobą Nadzorującą
31.12.2020	9 976	3 000	161	Personalne z Osobą Nadzorującą

7.3. INFORMACJE O WYNAGRODZENIACH I KORZYŚCIACH OSÓB NADZORUJĄCYCH I ZARZĄDZAJĄCYCH BANKIEM

Koszty wynagrodzeń (w tym utworzonych rezerw) i korzyści poniesionych przez Bank na rzecz osób zarządzających wyniosły (w tys. zł):

Okres	Krótkoterminowe wynagrodzenia	Korzyści	RAZEM
1.01-30.06.2021	5 250	1 084	6 334
1.01-30.06.2020	9 105	1 196	10 301

Korzyści stanowią głównie koszty opieki medycznej i akomodacji zagranicznych Członków Zarządu.

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku (dane w tys. zł):

Okres	Krótkoterminowe wynagrodzenia i korzyści
1.01-30.06.2021	1 167
1.01-30.06.2020	747

7.4. STAN AKCJI BANKU POSIADANYCH PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE BANK

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji na dzień przekazania raportu za 1 półrocze 2021	W tym otrzymane w ramach programu motywacyjnego	
			zablokowane na rachunkach inwestycyjnych do dnia 3.07.21 r.	zablokowane na rachunkach inwestycyjnych do dnia 14.06.22 r.
Joao Nuno Lima Bras Jorge	Prezes Zarządu	278 900	96 021	31 879
Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho	Wiceprezes Zarządu	101 568	76 252	25 316
Wojciech Haase	Członek Zarządu	90 253	62 131	20 628
Andrzej Gliński	Członek Zarządu	82 759	62 131	20 628
Wojciech Rybak	Członek Zarządu	82 759	62 131	20 628
Antonio Ferreira Pinto Junior	Członek Zarządu	82 759	62 131	20 628
Jarosław Hermann	Członek Zarządu	82 759	62 131	20 628

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji na dzień przekazania raportu za 2020 r.	W tym otrzymane w ramach programu motywacyjnego zablokowane na rachunkach inwestycyjnych do dnia 3.07.21 r.	
Joao Nuno Lima Bras Jorge	Prezes Zarządu	247 021		96 021
Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho	Wiceprezes Zarządu	76 252		76 252
Wojciech Haase	Członek Zarządu	69 625		62 131
Andrzej Gliński	Członek Zarządu	62 131		62 131
Wojciech Rybak	Członek Zarządu	62 131		62 131
Antonio Ferreira Pinto Junior	Członek Zarządu	62 131		62 131
Jarosław Hermann	Członek Zarządu	62 131		62 131

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji na dzień przekazania raportu za 1 półrocze 2021	Ilość akcji na dzień przekazania raportu za 2020 r.
Bogusław Kott	Przewodniczący Rady Nadzorczej	1 000	1 000
Nuno Manuel da Silva Amado	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	0	0
Dariusz Rosati	Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej	0	0
Miguel de Campos Pereira de Bragança	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Olga Grygier-Siddons	Członek Rady Nadzorczej	0	/-/
Anna Jakubowski	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Grzegorz Jędryś	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Alojzy Nowak	Członek Rady Nadzorczej	0	0
José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Miguel Maya Dias Pinheiro	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Beata Stelmach	Członek Rady Nadzorczej	0	/-/
Lingjiang Xu	Członek Rady Nadzorczej	0	0

8. Wartość godziwa

Najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej instrumentów finansowych jest cena, która jest możliwa do otrzymania w przypadku sprzedaży aktywa lub do zapłaty w przypadku transferu zobowiązania w transakcji rynkowej (cena wyjścia). W przypadku wielu produktów i transakcji, dla których wartość rynkowa wzięta bezpośrednio z kwotowań aktywnego rynku (marking-to-market) nie jest dostępna, wartość godziwa musi być szacowana za pomocą wewnętrznych modeli opartych na dyskontowaniu przepływów finansowych (marking-to-model). Przepływy finansowe dla różnych instrumentów są wyznaczone zgodnie z ich indywidualną charakterystyką, a czynniki dyskontujące uwzględniają zmiany w czasie zarówno rynkowych stóp procentowych, jak i marż.

Zgodnie z MSSF 13 „Wycena wartości godziwej” Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych, a mianowicie:

Poziom 1 - wycena oparta o dane w pełni obserwowalne (kwotowania aktywnego rynku);

Poziom 2 - modele wyceny wykorzystujące informacje niestanowiące danych z poziomu 1, ale obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio;

Poziom 3 - modele wyceny wykorzystujące dane nieobserwowalne (niepochodzące z aktywnego rynku).

Techniki wyceny przyjęte do ustalenia wartości godziwej są stosowane w sposób ciągły. Zmiana techniki wyceny skutkująca przeniesieniem pomiędzy powyższymi metodami następuje, gdy:

- transfer z Poziomu 1 do 2 ma miejsce, gdy dla instrumentów finansowych wycenianych według Poziomu 1 na dany dzień bilansowy nie są dostępne kwotowania aktywnego rynku (a uprzednio były);
- transfer z Poziomu 2 do 3 ma miejsce, gdy dla instrumentów finansowych wycenianych według Poziomu 2 na dany dzień bilansowy uwzględniany w wycenie udział parametrów nie pochodzących z rynku stał się istotny (a uprzednio był nieistotny).

8.1. INSTRUMENTY FINANSOWE NIE UJMOWANE W BILANSIE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ

Wszystkie modelowe oszacowania zawierają pewną dozę arbitralności i dlatego odzwierciedlają wyłącznie wartość instrumentów, dla których zostały stworzone. W tych warunkach prezentowane wartości różnic między wartościami godziwymi i bilansowymi nie mogą być rozumiane jako korekty wartości ekonomicznej Grupy. Wartość godziwa tych instrumentów jest wyznaczana wyłącznie w celu wypełnienia wymogów prezentacyjnych określonych przez MSSF 13 i MSSF 7.

Główne założenia i metody zastosowane do oszacowania wartości godziwej aktywów i pasywów Grupy są następujące:

Należności i zobowiązania wobec banków

Wartość godziwa tych instrumentów finansowych została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych przy założeniu ich wystąpienia w terminach kontraktowych.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Wartość godziwa instrumentów tego rodzaju bez określonego harmonogramu spłat, ze względu na ich krótkoterminowy charakter oraz stabilną w czasie politykę Grupy w odniesieniu do tego portfela, jest zbliżona do wartości bilansowej.

Dla zmiennie-procentowych produktów leasingowych wartość godziwą oszacowano poprzez skorygowanie wartości bilansowej o zdyskontowane przepływy wynikające z różnicy marż.

Wartość godziwa instrumentów o określonym terminie zapadalności została oszacowana poprzez zdyskontowanie związanych z nimi przepływów finansowych w terminach i na warunkach wynikających z umów przy zastosowaniu bieżących stóp zero kuponowych oraz marż na ryzyko kredytowe.

W przypadku kredytów mieszkaniowych, ze względu na ich długoterminowy charakter, do oszacowania przyszłych przepływów finansowych dodatkowo zostały uwzględnione: efekt wcześniejszej spłaty oraz ryzyko płynności w walutach obcych.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów bez terminu wymagalności lub o terminie wymagalności do 30 dni została uznana przez Grupę za zbliżoną do wartości bilansowej.

Wartość godziwa instrumentów o terminie wymagalności ponad 30 dni została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami (włączając bieżące średnie marże wg głównych walut i przedziałów czasowych) przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych (włączając pierwotne średnie marże wg głównych walut i przedziałów czasowych) w terminach kontraktowych.

Zobowiązania z tytułu emisji strukturyzowanych dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji strukturyzowanych dłużnych papierów wartościowych - bankowe papiery wartościowe (BPW), wyceniane są do wartości godziwej zgodnie z opracowanym przez Bank modelem. W modelu tym obliczana jest cena obligacji zerokuponowej, która następnie powiększana jest o cenę opcji stanowiącej podstawę strategii wbudowanej w daną obligację strukturyzowaną.

Wartość godziwą dla pozostałych zobowiązań z tytułu emisji papierów dłużnych wyemitowanych przez Bank (obligacje (BKMO)) oszacowano na podstawie oczekiwanych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych uwzględniając wysokość marży na ryzyko kredytowe. Bieżący poziom marż został wyznaczony na podstawie ostatnio zawartych transakcji o podobnym ryzyku kredytowym.

Zobowiązania podporządkowane i pożyczki średnioterminowe

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów finansowych została oszacowana na podstawie modelu stosowanego do wyznaczania wartości rynkowej obligacji o zmiennym oprocentowaniu przy bieżącym poziomie stóp rynkowych i historycznej marży na ryzyko kredytowe. Podobnie jak w przypadku portfela kredytowego Bank uwzględnia poziom marży pierwotnej jako składnika kosztu finansowania średnioterminowego pozyskanego w przeszłości w relacji do bieżącego poziomu marż dla podobnych instrumentów, o ile można je wiarygodnie określić. Ze względu na brak płynnego rynku pożyczek średnioterminowych jako punktu odniesienia dla ustalenia obecnego poziomu marż, przyjęto marżę historyczną.

Poniższa tabela przedstawia wyniki opisanych wyżej analiz wg stanu na 30.06.2021 roku (tys. zł):

	Nota	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
AKTYWA WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU			
Instrumenty dłużne	14	37 057	38 115
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	14	605 506	605 511
Kredyty i pożyczki udzielone klientom*	13	74 122 632	72 177 582
ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU			
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	18	742 313	742 625
Zobowiązania wobec klientów	19	89 998 487	90 042 665
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	21	310 694	311 255
Zobowiązania podporządkowane	22	1 539 881	1 539 770

* *Negatywny efekt wyceny portfela kredytowego do wartości godziwej jest w głównej mierze spowodowany wzrostem marż kredytowych. Stosowana przez Bank metodologia wyceny portfela kredytowego zakłada, że bieżące marże w najlepszy sposób odzwierciedlają istniejące warunki rynkowe i sytuację ekonomiczną. Analogiczna zasada jest szeroko stosowana do wyceny nienotowanych na aktywnych rynkach papierów dłużnych. W efekcie, paradoksalnie zawsze, kiedy marże na nowych kredytach rosną, spada wartość godziwa „starego” portfela kredytowego.*

Modele zastosowane do wyznaczenia wartości godziwej instrumentów finansowych wymienionych w powyższej tabeli nieujmowanych według wartości godziwej w bilansie Grupy, wykorzystują techniki wyceny oparte na parametrach niepochodzących z rynku. W związku z tym, zaliczane są do trzeciej kategorii wyceny.

Poniższa tabela przedstawia dane wg stanu na 31.12.2020 roku (tys. zł):

	Nota	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
AKTYWA WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU			
Instrumenty dłużne	14	38 818	39 559
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	14	625 430	625 430
Kredyty i pożyczki udzielone klientom*	13	72 023 589	70 543 415
ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU			
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	18	1 057 652	1 057 991
Zobowiązania wobec klientów	19	81 510 540	81 545 397
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	21	558 560	560 714
Zobowiązania podporządkowane	22	1 540 209	1 540 491

8.2. INSTRUMENTY FINANSOWE UJMOWANE W BILANSIE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ

Poniższa tabela przedstawia wartości bilansowe instrumentów wycenianych do wartości godziwej usystematyzowane według zastosowanej techniki określania wartości godziwej:

Dane w tys. zł, stan na 30.06.2021

	Nota	Kwotowania	Techniki wyceny w	Techniki wyceny
		aktywnego ryнку	oparciu o parametry pochodzące z rynku	z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
AKTYWA				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	11			
Wycena instrumentów pochodnych			107 953	17 071
Instrumenty kapitałowe		285		
Instrumenty dłużne		101 311		
Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	13			
Instrumenty kapitałowe			36 463	66 609
Instrumenty dłużne				55 444
Kredyty i pożyczki				1 671 619
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12			
Instrumenty kapitałowe		334		29 215
Instrumenty dłużne		19 481 379	2 499 993	
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	15		38 102	
PASYWA				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	11			
Wycena instrumentów pochodnych			49 116	17 383
Pozycje krótkie		11 095		
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	15		251 303	

Dane w tys. zł, stan na 31.12.2020

	Nota	Kwotowania	Techniki wyceny w	Techniki wyceny
		aktywnego ryнку	oparciu o parametry pochodzące z rynku	z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
AKTYWA				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	11			
Wycena instrumentów pochodnych			133 815	20 373
Instrumenty kapitałowe		245		
Instrumenty dłużne		269 413		
Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	13			
Instrumenty kapitałowe			134 163	66 609
Instrumenty dłużne				50 335
Kredyty i pożyczki				1 615 753
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12			
Instrumenty kapitałowe		320		29 218
Instrumenty dłużne		18 613 077		
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	15		21 795	
PASYWA				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	11			
Wycena instrumentów pochodnych			83 754	20 021
Pozycje krótkie		64 778		
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	15		738 850	

Stosując kryterium techniki wyceny Grupa na dzień 30.06.2021 r. klasyfikowała do kategorii 3 następujące instrumenty finansowe:

- ekspozycje kredytowe zawierające w definicji oprocentowania dźwignię finansową / mnożnik (są to ekspozycje kart kredytowych i limitu w rachunku bieżącym dla których oprocentowanie oparte jest o mnożnik: 4 razy stopa lombardowa). Do oszacowania wartości godziwej kredytów, z uwagi na brak dostępności wartości rynkowej, posłużono się wewnętrznym modelem wyceny z uwzględnieniem założenia, iż w momencie udzielenia kredytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa kredytów bez rozpoznanej utraty wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca stanowi sumę: kosztu ryzyka, kosztu finansowania, wartości oczekiwanego zwrotu. Wartość godziwa kredytów o rozpoznanej utracie wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych odzysków zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, uznając że średnie oczekiwane odzyski uwzględniają w pełni element ryzyka kredytowego. W przypadku wzrostu stopy dyskontującej o 1 p.p. wycena portfela zmieniałaby się o -0,1% (analiza wrażliwości: na podstawie modelu wyceny FV dla portfela kart kredytowych);
- opcje na indeksy; transakcje opcyjne są wyceniane według wartości godziwej z zastosowaniem modeli do wyceny opcji, wycena modelowa uzupełniana jest o wpływ na wartość godziwą szacunkowego parametru ryzyka kredytowego;
- akcje uprzywilejowane VISA Incorporation, sposób oszacowania wartości godziwej uwzględnia wartość pieniądza w czasie, okres konwersji akcji uprzywilejowanych na akcje zwykłe VISA oraz korekty wynikające ze sporów (bieżących lub potencjalnych) których stroną byłaby VISA lub Bank;
- pozostałe instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej (nienotowane na aktywnym rynku).

W okresie sprawozdawczym Grupa nie dokonywała transferów instrumentów finansowych pomiędzy technikami wyceny do wartości godziwej.

Zmiany stanu wartości godziwych instrumentów wycenianych w oparciu o techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku przedstawia poniższa tabela (w tys. zł):

	Opcje na indeksy	Opcje wbudowane w emitowane papiery dłużne i depozyty	Akcje i udziały	Instrumenty dłużne	Kredyty i pożyczki
Stan na 31.12.2020	19 911	(19 559)	95 827	50 335	1 615 753
Rozliczenie / sprzedaż / zakup	(1 704)	908	3	0	26 639
Zmiana wyceny ujęta w kapitale własnym	0	0	0	0	0
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	0	0	0	0	35 218
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	(1 459)	1 591	0	0	0
Wynik z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	5 109	(5 991)
Wynik z pozycji wymiany	0	0	(6)	0	0
Stan na 30.06.2021	16 748	(17 060)	95 824	55 444	1 671 619

Dla opcji na indeksy zawieranych na nieaktywnym rynku oraz opcji walutowych Grupa zawiera jednocześnie transakcje zamykające back-to-back na rynku międzybankowym, w rezultacie element szacowanego ryzyka kredytowego nie ma wpływu na wynik finansowy.

Oszacowany przez Grupę wpływ korekt z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta nie był znaczący z punktu widzenia poszczególnych transakcji pochodnych zawartych przez Bank. W konsekwencji, Bank nie uznaje wpływu nieobserwowalnych danych wejściowych użytych do wyceny transakcji pochodnych za znaczący i zgodnie z postanowieniami MSSF 13.73 nie klasyfikuje takich transakcji do 3 poziomu hierarchii wartości godziwej.

	Opcje na indeksy	Opcje wbudowane w emitowane papiery dłużne i depozyty	Akcje i udziały	Instrumenty dłużne	Kredyty i pożyczki
Stan na 31.12.2019	61 294	(60 944)	95 976	103 001	1 498 195
Rozliczenie / sprzedaż / zakup	(34 996)	34 697	0	0	90 544
Zmiana wyceny ujęta w kapitale własnym	0	0	(175)	0	0
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	0	0	0	0	69 934
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	(6 387)	6 688	0	0	0
Wynik z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	(52 666)	(42 920)
Wynik z pozycji wymiany	0	0	26	0	0
Stan na 31.12.2020	19 911	(19 559)	95 827	50 335	1 615 753

9. Zobowiązania i Aktywa warunkowe

9.1. SPRAWY SĄDOWE

Poniżej zaprezentowano dane na temat spraw sądowych toczących się z powództwa oraz przeciwko jednostkom Grupy. Odrębną kategorię stanowią postępowania związane z działaniami Urzędu Kontroli Skarbowej, które zostały opisane w **Rozdziale 4. nota 10) "Podatek dochodowy"**.

Sprawy sądowe z powództwa Grupy

Wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, wg stanu na 30.06.2021 r., w których spółki Grupy występowały w roli powoda wynosiła 371,2 mln PLN.

Postępowanie o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów

W dniu 3 stycznia 2018 r. Bank Millennium ('Bank') otrzymał decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), w której Prezes UOKiK stwierdził naruszenie przez Bank praw konsumentów. Zdaniem Prezesa UOKiK istotą naruszenia jest to, że Bank poinformował konsumentów (dotyczy to 78 umów) w odpowiedziach na ich reklamacje, że wyrok sądowy stwierdzający abuzywność postanowień umowy kredytu dotyczących indeksacji nie ma do nich zastosowania. Zgodnie ze stanowiskiem Prezesa UOKiK abuzywność postanowień umownych stwierdzona przez sąd w toku kontroli abstrakcyjnej jest konstytutywna i skuteczna w stosunku do każdej umowy od początku jej zawarcia. W wyniku decyzji Bank został zobowiązany do:

- 1) przesłania informacji o decyzji UOKiK do wspomnianych 78 klientów,
- 2) umieszczenia informacji o decyzji i treści decyzji na stronie internetowej i na Twitterze,
- 3) zapłaty kary w wysokości 20,7 mln PLN.

Bank złożył odwołanie od decyzji w ustawowym terminie.

Dnia 7 stycznia 2020 r. sąd I instancji oddalił odwołanie Banku w całości. Bank złożył apelację od wyroku w ustawowym terminie. Sąd przedstawił pogląd, że wyrok wydany w toku kontroli wzorca umownego (w toku kontroli abstrakcyjnej), uznający postanowienia wzorca za abuzywne, przesądza abuzywność analogicznych postanowień we wcześniej zawartych umowach. W związku z tym, informacja przekazana konsumentom była niewłaściwa i wprowadzająca w błąd. W zakresie kary nałożonej przez UOKiK, Sąd wskazał, że polityka nakładania kar przez UOKiK zmieniła się w kierunku zaostrzenia kar oraz, że sąd zgadza się z tym kierunkiem.

W ocenie Banku, Sąd nie powinien dokonywać oceny zachowania Banku w 2015 r. z perspektywy dzisiejszych poglądów orzecznictwa dotyczących znaczenia kontroli abstrakcyjnej (dopiero w styczniu 2016 roku została opublikowana uchwała SN wspierająca pogląd Prezesa UOKiK), tym bardziej nie powinien nakładać kar za te zachowania stosując dzisiejszą politykę w zakresie nakładania kar. Powyższe stanowi istotny argument przeciwko zasadności wyroku i wspiera apelację, którą Bank złożył do sądu II instancji.

Zgodnie z aktualnymi szacunkami ryzyka przegrania sporu Bank nie utworzył rezerwy.

Postępowanie w sprawie praktyki ograniczającej konkurencję

Bank (wraz z innymi bankami) jest również stroną sporu z UOKiK, w którym Prezes UOKiK uznał za ograniczającą konkurencję praktykę polegającą na uczestniczeniu Banków, w tym Banku Millennium, w porozumieniu mającym na celu wspólne ustalanie stawek opłaty interchange pobieranych od transakcji dokonywanych kartami systemu Visa i Mastercard i decyzją z dnia 29 grudnia 2006 r. nałożył karę na Bank w kwocie 12,2 mln PLN. Bank, wraz z innymi bankami, złożył odwołanie od decyzji.

W związku z wyrokiem Sądu Najwyższego i wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23.11.2020 r., sprawa obecnie toczy się przed sądem I instancji - Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Bank utworzył rezerwę w kwocie równej nałożonej karze.

Postępowanie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

W dniu 22 września 2020 r. Bank otrzymał decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezes UOKiK) uznającą za abuzywne klauzule określające zasady wymiany walut, stosowane w tzw. aneksie antyspreadowym, i jednocześnie zakazał ich stosowania.

Na Bank nałożono karę w wysokości 10,5 mln zł. Wysokość kary uwzględnia dwie okoliczności łagodzące: współpracę z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz zaprzestanie stosowania kwestionowanych postanowień.

Bank został również zobowiązany, po uprawomocnieniu się decyzji, do poinformowania konsumentów listem poleconym, że klauzule zostały uznane za niedozwolone, a zatem nie są dla nich wiążące (bez konieczności uzyskania orzeczenia sądu potwierdzającego tą okoliczność) oraz opublikować decyzję w sprawie na stronie internetowej Banku.

W pisemnym uzasadnieniu Prezes UOKiK zarzuca, że kursy walut ustalane przez Bank są swobodnie ustalane przez Bank (w oparciu o nieokreśloną w żadnych przepisach koncepcję średniego kursu na rynku międzybankowym). Co więcej, klient nie wie dokładnie, gdzie szukać tych stawek, ponieważ zapisy odsyłają do serwisu Reuters, bez sprecyzowania, o którą stronę dokładnie chodzi.

Zapisy odnoszące się do kursów walut w tabelach Banku zostały zakwestionowane, ponieważ Bank nie określa, kiedy i ile razy dziennie te tabele będą przygotowywane i publikowane.

W uzasadnieniu decyzji Prezes UOKiK wskazał również, że w toku postępowania Bank Millennium przedstawił różne propozycje rozwiązań, które Prezes UOKiK uznał za niewystarczające.

Decyzja nie jest prawomocna. Bank złożył odwołanie od powyższej decyzji w ustawowym terminie. Bank ocenia, iż rokowania odnośnie szans procesowych na wygranie sprawy są pozytywne.

Sprawy sądowe przeciwko Grupie

Najistotniejsze postępowania w grupie spraw sądowych, w których spółki Grupy występowały w roli pozwanego na dzień 30.06.2021 r.:

- Bank jest stroną pozwaną w trzech postępowaniach sądowych, w których przedmiotem sporu jest wysokość opłaty interchange. W dwóch ze wspomnianych spraw Bank został pozwany solidarnie z innym bankiem, a w jednej z innym bankiem oraz organizacjami kartowymi. Łączna wartość roszczeń zgłoszona w tych sprawach wynosi 729,6 mln PLN. Postępowaniem o najwyższej wartości zgłoszonego roszczenia jest sprawa z powództwa PKN Orlen SA, w której powód żąda zapłaty 635,7 mln PLN. Powód w tym postępowaniu zarzuca, że banki działały w ramach porozumienia ograniczającego konkurencję na rynku usług acquiringowych poprzez wspólne ustalanie wysokości krajowej stawki opłaty interchange w latach 2006-2014. W pozostałych dwóch sprawach zarzuty są podobne do zarzutów podnoszonych w sprawie z powództwa PKN Orlen SA, natomiast okres rzekomego porozumienia jest wskazywany na lata 2008-2014. Zgodnie z aktualnymi szacunkami ryzyka przegrania sporu w tych sprawach Bank nie utworzył rezerwy. Dodatkowo wskazujemy, że Bank uczestniczy w charakterze interwenienta ubocznego w czterech innych postępowaniach dotyczących opłaty interchange. Stroną pozwaną są inne banki. Powodowie w tych sprawach również zarzucają bankom działanie w ramach porozumienia ograniczającego konkurencję na rynku usług acquiringowych poprzez wspólne ustalanie wysokości krajowej stawki opłaty interchange w latach 2008-2014.

- Sprawa z powództwa Europejskiej Fundacji Współpracy Polsko - Belgijskiej (EFWP-B) przeciwko Bankowi Millennium S.A., o wartości sporu 521,9 mln PLN wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 05.04.2016 r. do dnia zapłaty.

Pozew z dnia 23.10.2015 r. powód skierował do Sądu Okręgowego w Warszawie i doręczony został Bankowi w dniu 04.04.2016 r. Podstawą roszczeń dochodzonych w pozwie jest według powoda powstanie szkody w jego majątku, wskutek czynności podejmowanych przez Bank, polegających na błędnej interpretacji Umowy kredytu obrotowego zawartej pomiędzy Bankiem a PCZ S.A., co spowodowało postawienie kredytu w stan wymagalności.

W sprawie z powództwa EFWP-B, powód wniósł o zabezpieczenie powództwa w kwocie 250,0 mln PLN. Przedmiotowy wniosek został przez Sąd Apelacyjny prawomocnie oddalony 5.09.2016 r. Bank wniósł o oddalenie powództwa w całości, nie zgadzając się z zawartymi w pozwie zarzutami. Na poparcie stanowiska Banku, do akt postępowania pełnomocnik Banku złożył korzystny dla Banku, prawomocny odpis wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wydany w tożsamym stanie prawnym w sprawie z powództwa PCZ SA przeciwko Bankowi. Aktualnie Sąd w I instancji prowadzi postępowanie dowodowe.

Łączna wartość przedmiotu sporu dla pozostałych spraw, w których spółki Grupy występowały w roli pozwanego, wg stanu na 30.06.2021 r., wynosiła 1 319,7 mln PLN (z wyłączeniem opisanych niżej oraz w **Rozdziale 10.** pozwów grupowych). W grupie tej najistotniejszą kategorię stanowią sprawy dotyczące portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz sprawy dotyczące terminowych operacji finansowych (sprawy opcyjne).

Postępowanie grupowe dotyczące UNWW:

W dniu 3 grudnia 2015 r. wpłynął do Banku pozew grupowy. Grupa klientów Banku (454 kredytobiorców będących stronami 275 umów kredytu) jest reprezentowana przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Olsztynie. Powodowie żądali zapłaty kwoty 3,5 mln PLN, twierdząc, że postanowienia umów dotyczące UNWW są niedozwolone a tym samym bezskuteczne. W piśmie z 4 kwietnia 2018 r. powód rozszerzył grupę, na skutek czego suma roszczeń wzrosła z 3,5 mln PLN do ponad 5 mln PLN.

Aktualny stan:

1 października 2018 r. reprezentant grupy dokonał korekty łącznej kwoty roszczeń dochodzonych pozvem oraz złożył skorygowany wykaz wszystkich członków grupy obejmujący łącznie 697 osób - 432 umowy kredytowe. Zaktualizowana przez powoda wartość przedmiotu sporu wynosi 7.371.107,94 PLN. Postanowieniem z 1 kwietnia 2020 r. Sąd ustalił skład grupy zgodnie z żądaniem powoda oraz zdecydował o przeprowadzeniu dowodu z zeznań świadków na piśmie i wezwał strony do przestania pytań do świadków.

Według stanu na dzień 30.06.2021 r. toczyło się również 383 indywidualnych spraw sądowych dotyczących ubezpieczenia niskiego wkładu własnego (sprawy, w których prezentowane jest wyłącznie roszczenie o zwrot prowizji lub opłaty UNWW).

Powództwa Rzecznika Finansowego o zaprzestanie nieuczciwych praktyk rynkowych:

W dniu 13 sierpnia 2020 r. do Banku wpłynął pozew Rzecznika Finansowego. Rzecznik Finansowy w swoim pozwie domaga się nakazania Bankowi oraz ubezpieczycielowi (TU Europa), aby zaprzestali stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych polegających na:

- prezentowaniu oferowanego ubezpieczenia spłaty pożyczki jako chroniącego interesy ubezpieczonych, w sytuacji gdy konstrukcja ubezpieczenia wskazuje, że chroni ono interesy Banku;
- stosowaniu klauzul, które wiążą wartość świadczenia ubezpieczeniowego z kwotą zadłużenia kredytobiorcy;
- stosowaniu klauzul ustalających wysokość składki ubezpieczeniowej bez uprzedniej oceny ryzyka (underwriting);
- stosowaniu klauzul wyłączających odpowiedzialność ubezpieczyciela za wypadki ubezpieczeniowe wynikające z wcześniejszych przyczyn.

Rzecznik wnosi również o zobowiązanie Banku do publikacji na stronie internetowej Banku informacji o stosowaniu nieuczciwych praktyk rynkowych.

Pozew nie obejmuje żądania zapłaty przez Bank oznaczonych kwot. Niemniej uznanie praktyki za niedozwoloną może być przyczyną kreowania w przyszłości roszczeń przez klientów indywidualnych. Sprawa jest na etapie rozpoznawania przed sądem I instancji.

Ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych

Ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych zostało opisane w **Rozdziale 10. Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych.**

9.2. POZYCJE POZABILANSOWE

<i>w tysiącach zł</i>	30.06.2021	31.03.2021	31.12.2020	30.06.2020
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	15 634 722	16 214 002	15 722 748	14 089 761
Zobowiązania udzielone:				
finansowe	12 155 238	12 659 877	12 420 910	11 610 230
gwarancyjne	1 731 240	1 726 961	1 756 283	1 735 812
Zobowiązania otrzymane:				
finansowe	452	16 520	0	26 065
gwarancyjne	1 747 792	1 810 643	1 545 555	717 654

10. Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych

10.1. AKTUALNY STAN REZERW NA RYZYKO PRAWNE

Na dzień 30 czerwca 2021 r. Bank miał 7 902 umowy kredytowe i dodatkowo 672 umowy kredytowe z byłego Euro Banku będących przedmiotem prowadzonych obecnie indywidualnych sporów sądowych (97% umów kredytowych przed sądem pierwszej instancji oraz 3% umów kredytowych przed sądem drugiej instancji) z wyłączeniem roszczeń wniesionych przez bank przeciw klientom, tzw. spraw windykacyjnych) dotyczących klauzul indeksacyjnych w walutowych kredytach hipotecznych z całkowitą wartością roszczeń wniesionych przez powodów wynoszącą 920,1 mln PLN oraz 69,8 mln CHF (portfel Banku Millennium: 839,8 mln PLN i 68,3 mln CHF oraz portfel byłego Euro Banku: 80,3 mln PLN i 1,4 mln CHF). Pozostająca do spłaty kwota umów kredytowych w ramach poszczególnych indywidualnych spraw sądowych na dzień 30.06.2021 r. wyniosła 2 463 mln PLN.

Do 30.06.2021 r. ostatecznie rozstrzygnięto jedynie 91 spraw (66 dotyczyło roszczeń złożonych przez klientów przeciwko bankowi, a 25 roszczeń złożonych przez bank przeciwko klientom, tj. spraw windykacyjnych).

Roszczenia sformułowane przez klientów w poszczególnych sprawach dotyczą głównie uznania nieważności umowy i zwrotu rzekomo nienależnego świadczenia z powodu abuzywnego charakteru klauzul indeksacyjnych. Natarczywa kampania reklamowa obserwowana w domenie publicznej może doprowadzić do wzrostu liczby spraw sądowych.

Bank jest poza tym stroną pozwu zbiorowego, którego przedmiotem jest ustalenie odpowiedzialności Banku z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia się w związku z zawartymi walutowymi kredytami hipotecznymi. Nie jest to spór o zapłatę. Orzeczenie w tych postępowaniach nie przyzna członkom grupy żadnych kwot. Liczba umów kredytowych objęta tymi postępowaniami wynosi 3 281. Na obecnym etapie skład grupy został ustalony i potwierdzony przez sąd. Postępowanie weszło w fazę merytorycznego rozpatrywania. 11 sierpnia 2020 r. powód złożył wniosek o udzielenie zabezpieczenia w celu zabezpieczenia roszczeń przeciwko Bankowi. W orzeczeniu z 18 sierpnia 2020 r. oddalono wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia. 26 października 2020 r. powód złożył jeszcze jeden wniosek o przyznanie środków tymczasowych w celu zabezpieczenia roszczeń przeciwko Bankowi dotyczących dwóch członków grupy. Orzeczeniem z dnia 6 listopada 2020 r. wniosek został oddalony. W trakcie posiedzenia w dniu 26 października 2020 r. sąd przeprowadził przesłuchanie stanowisk stron. Kolejny termin rozprawy został wyznaczony na dzień 21 października 2021 r. Pozostająca do spłaty kwota umów kredytowych w ramach pozwu zbiorowego wyniosła 935 mln PLN na dzień 30.06.2021 r.

Bank w dalszym ciągu jest otwarty na osiągnięcie polubownych rozwiązań z klientami na warunkach wynegocjowanych. Bank Millennium podejmuje szereg działań na różnych poziomach, wobec różnych interesariuszy, w celu zmniejszenia ryzyka prawnego i ryzyka sporu sądowego w zakresie portfela walutowych kredytów hipotecznych. Bank jest otwarty na indywidualne negocjowanie korzystnych warunków przedterminowej spłaty (częściowej lub całkowitej) lub przewalutowania kredytów na PLN. Z drugiej strony Bank będzie nadal podejmować wszelkie możliwe działania w celu obrony swoich interesów w sądach, jednocześnie będąc otwartym na porozumienie z klientami w sądzie na rozsądnych warunkach. Już teraz Bank osiągnął ugodę z 140 kredytobiorcami, którzy uczestniczyli w pozwie zbiorowym.

Z danych ZBP (Związek Banków Polskich) zebranych od wszystkich banków posiadających walutowe kredyty hipoteczne wynika, że znaczna większość sporów była prawomocnie korzystnie rozstrzygana dla banków do 2019 r. Jednakże, po wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydanym 3 października 2019 r. (Sprawa C-260/18) proporcje zmieniły się na niekorzyść i w zdecydowanej większości przypadków banki przegrywały sprawy w sądach.

Zważywszy na zwiększone ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi w I półroczu 2021 r. Bank Millennium utworzył rezerwę w wys. 972,4 mln PLN na ryzyko prawne portfela kredytów udzielonych przez Bank Millennium, oraz w wysokości 74,6 mln PLN - portfela kredytów udzielonych przez byłego Euro Bank (w roku 2020 r. odpowiednio w wys. 677 mln PLN oraz 36,4 mln PLN). Metodologia opracowana przez Bank opiera się na następujących głównych parametrach:

(1) liczbie aktualnych (w tym pozwów zbiorowych) oraz potencjalnych przyszłych spraw sądowych, które pojawią się w określonym (trzyletnim) horyzoncie czasowym; (2) kwocie potencjalnej straty Banku w razie określonego wyroku sądu (uwzględniono trzy niekorzystne scenariusze wyroków); oraz (3) prawdopodobieństwie uzyskania określonego wyroku sądu obliczonym na podstawie statystyk orzeczeń sektora bankowego w Polsce oraz uzyskanych opinii prawnych. Wahania poziomu rezerw lub określonych strat zależą od ostatecznych (prawomocnych) decyzji sądów w każdej sprawie oraz od liczby spraw sądowych.

Na dzień 30 czerwca 2021 r. bilansowa wartość rezerw utworzonych na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych z portfela udzielonego przez Bank Millennium wyniosła 1 868,9 mln PLN, zaś w przypadku portfela udzielonego przez byłego Euro Bank 111 mln PLN. Ryzyko prawne portfela b. Euro Banku jest w pełni pokryte Umową Ubezpieczeniową z Societe Generale.

Bank przeanalizował wrażliwość metodologii obliczania rezerw, w przypadku której zmiana parametrów wpłynęłaby na wartość szacowanej straty związanej z ryzykiem prawnym sporu:

Parametr	Scenariusz:	Wpływ na stratę w wyniku ryzyka prawnego związanego z portfelem kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych
Zmiana w liczbie sporów sądowych	Dodatkowo 1 p.p. aktywnych klientów składa pozew sądowy przeciwko Bankowi.	47 mln PLN
Zmiana prawdopodobieństwa wygrania sprawy	Prawdopodobieństwo, że Bank wygra sprawę, jest niższe o 1 p.p.	31 mln PLN

3 października 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej ('TSUE') wydał wyrok w sprawie C-260/18 w związku z pytaniami prejudycjalnymi złożonymi przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie przeciwko Raiffeisen Bank International AG. Wyrok TSUE w zakresie dokonanej w nim interpretacji prawa Unii Europejskiej jest wiążący dla sądów krajowych. Orzeczenie to interpretowało art. 6 dyrektywy 93/13. W świetle przedmiotowego orzeczenia wspomniany przepis musi być interpretowany w taki sposób, że (i) sąd krajowy może unieważnić umowę kredytową, jeśli usunięcie nieuczciwych warunków wykrytych w tej umowie zmieniłoby charakter głównego przedmiotu umowy; (ii) skutki dla sytuacji klienta wynikające z unieważnienia umowy należy oceniać w świetle okoliczności istniejących lub dających się przewidzieć w czasie, kiedy powstał spór, a co do tego, czy konsument chce utrzymać umowę, decyduje jego wola; (iii) artykuł 6 dyrektywy wyklucza wypełnianie luk w umowie spowodowanych usunięciem nieuczciwych warunków umowy wyłącznie na podstawie krajowego ustawodawstwa o charakterze ogólnym lub przyjętych zwyczajów; (iv) artykuł 6 dyrektywy wyklucza utrzymanie nieuczciwych warunków umowy, jeśli konsument nie zgodził się na utrzymanie takich warunków. Można zauważyć, że TSUE podał w wątpliwość możliwość dalszej realizacji umowy kredytowej w PLN przy utrzymaniu obliczania odsetek zgodnie z LIBOR.

Wyrok TSUE dotyczy jedynie sytuacji, w której sąd krajowy uznał wcześniej, że warunek umowy ma charakter abuzywny. Wyłączną prerogatywą sądów krajowych jest ocena, w trakcie postępowania sądowego, czy dany warunek umowy może być uważany za abuzywny w danych okolicznościach sprawy. Można racjonalnie założyć, że kwestie prawne odnoszące się do walutowych kredytów hipotecznych będą dalej badane przez sądy krajowe w ramach rozpatrywanych sporów, co mogłoby doprowadzić do pojawienia się dalszych interpretacji, które byłyby istotne dla oceny ryzyka związanych z przedmiotowymi postępowaniami. Okoliczność ta wskazuje na potrzebę stałej analizy tych spraw. Kolejne wnioski o wyjaśnienie i orzeczenie skierowane do TSUE i polskiego Sadu Najwyższego zostały już złożone i mogą być dalej składane, co może mieć wpływ na wynik spraw sądowych.

29 kwietnia 2021 Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydał wyrok w sprawie C-19/20 w związku z pytaniami prejudycjalnymi złożonymi przez Sad Okręgowy w Gdańsku w sprawie przeciwko ex- BPH S.A. TSUE stwierdził że:

(i) sąd krajowy jest zobowiązany do stwierdzenia nieuczciwego charakteru warunku umowy nawet jeśli warunek ten został zmieniony przez te strony w drodze umowy. Takie stwierdzenie pociąga za sobą przywrócenie sytuacji, w jakiej znajdowałby się konsument w braku warunku, którego nieuczciwy charakter zostałby stwierdzony, chyba że konsument poprzez zmianę nieuczciwego warunku zrezygnował z takiego przywrócenia w drodze wolnej i świadomej zgody. Jednakże z dyrektywy Rady 93/13 nie wynika, że stwierdzenie nieuczciwego charakteru pierwotnego warunku umownego miałoby co do zasady skutek w postaci unieważnienia umowy, jeśli zmiana tego warunku pozwala na przywrócenie równowagi między obowiązkami i prawami tych stron wynikającymi z umowy i na usunięcie wady obciążającej ten warunek.

(ii) sąd krajowy może usunąć jedynie nieuczciwy element warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, w wypadku gdy zniechęcający cel dyrektywy Rady 93/13 jest realizowany przez krajowe przepisy ustawowe regulujące korzystanie z niego, o ile element ten stanowi odrębne zobowiązanie umowne, które może być przedmiotem indywidualnej kontroli pod kątem nieuczciwego charakteru. Jednocześnie, przepisy dyrektywy stoją na przeszkodzie temu, by sąd odsyłający usunął jedynie nieuczciwy element warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, jeżeli takie usunięcie sprowadzałoby się do zmiany treści tego warunku poprzez zmianę jego istoty.

(iii) skutki stwierdzenia przez sąd istnienia nieuczciwego warunku w umowie zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem podlegają przepisom prawa krajowego, przy czym kwestia utrzymywania się w mocy takiej umowy powinna być oceniana z urzędu przez sąd krajowy zgodnie z obiektywnym podejściem na podstawie tych przepisów.

(iv) sąd krajowy, który stwierdza nieuczciwy charakter warunku umowy zawartej przez przedsiębiorcę z konsumentem, obowiązany jest poinformować konsumenta, w ramach krajowych norm proceduralnych i w następstwie kontryktoryjnej debaty, o konsekwencjach prawnych, jakie może pociągnąć za sobą stwierdzenie nieważności takiej umowy, niezależnie od tego, czy konsument jest reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika.

7 maja 2021 Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów Sądu najwyższego wydał uchwałę której nadał moc zasady prawnej zgodnie z którą:

1. Niedozwolone postanowienie umowne (art. 3851 § 1 k.c.) jest od początku, z mocy samego prawa, dotknięte bezskutecznością na korzyść konsumenta, który może udzielić następnie świadomej i wolnej zgody na to postanowienie i w ten sposób przywrócić mu skuteczność z mocą wsteczną.

2. Jeżeli bez bezskutecznego postanowienia umowa kredytu nie może wiązać, konsumentowi i kredytodawcy przysługują odrębne roszczenia o zwrot świadczeń pieniężnych spełnionych w wykonaniu tej umowy (art. 410 § 1 w związku z art. 405 k.c.). Kredytodawca może żądać zwrotu świadczenia od chwili, w której umowa kredytu stała się trwale bezskuteczna.

W tym kontekście, biorąc pod uwagę ostatnią niekorzystną ewolucję w orzecznictwie w zakresie walutowych kredytów hipotecznych, Bank będzie musiał regularnie dokonywać oceny i być może konieczne będzie dalsze zwiększanie salda rezerw dedykowanych na spory sądowe, w przypadku kontynuacji tego trendu.

Unieważnienie wszystkich umów kredytowych Banku Millennium będących w chwili obecnej przedmiotem pozwów indywidualnych i zbiorowych bez odpowiedniej kompensaty za użytkowany kapitał mogłoby pociągać za sobą koszt brutto (przed opodatkowaniem) do 3 003 mln PLN.

10.2. ZDARZENIA, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPŁYW NA REZERWĘ NA RYZYKO PRAWNE

29 stycznia 2021 r. opublikowano zbiór pytań, z którymi Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego zwróciła się do Izby Cywilnej SN w pełnym składzie, co może mieć istotne konsekwencje w zakresie wyjaśnienia istotnych aspektów orzeczeń sądowych i ich konsekwencji. Izbę Cywilną Sądu Najwyższego poproszono o odpowiedź na pytania na temat kluczowych spraw dotyczących umów walutowych kredytów hipotecznych: (i) czy jest dopuszczalne zastąpienie - przepisami prawnymi lub normą zwyczajową - abuzywnych przepisów umowy odnoszących się do ustalania kursu walutowego; ponadto (ii) czy w przypadku niemożności ustalenia kursu walutowego waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego/denominowanego - jest dopuszczalne, by umowa była ważna w pozostałym zakresie; jak również (iii) czy w przypadku nieważności kredytu CHF, stosowałyby się teoria salda (powstaje pojedyncze roszczenie które odpowiada różnicy roszczenia banku i roszczenia klienta) lub teoria dwóch kondycji (odrębnie roszczenie banku i roszczenie klienta, które powinny zostać rozstrzygnięte odrębnie). Sąd Najwyższy poproszono również o odpowiedź na pytanie, (iv) od którego momentu rozpoczyna bieg okres przedawnienia w przypadku roszczenia banku o spłatę kwot wypłaconych jako kredyt i (v) czy banki oraz konsumenci mogą otrzymać wynagrodzenie za wykorzystanie swoich środków pieniężnych przez drugą stronę.

11 maja Izba Cywilna Sądu Najwyższego zwróciła się o opinie na temat kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich to pięciu instytucji, w tym do Narodowego Banku Polskiego (NBP), Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF), Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka oraz Rzecznika Finansowego.

Stanowiska: Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka i Rzecznika Finansowego są generalnie korzystne dla konsumentów, natomiast NBP i UKNF prezentują stanowisko bardziej wyważone, zawierające sprawiedliwe zasady traktowania kredytobiorców posiadających kredyty hipoteczne w walutach obcych w porównaniu do sytuacji kredytobiorców złotych, a także wyważone aspekty ekonomiczne dotyczące rozwiązania problemu, które mogłyby zostać rozważone przez Sąd Najwyższy.

Termin kolejnego posiedzenia Sądu Najwyższego wyznaczono obecnie na 2 września 2021 r. Bank w stosownym czasie oceni wpływ orzeczeń Sądu Najwyższego na poziom rezerw na ryzyko prawne.

W dniu 8 grudnia 2020 roku p. Jacek Jastrzębski, przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), zaproponował wprowadzenie rozwiązania „sektorowego” w kwestii ryzyka związanego z walutowymi kredytami hipotecznymi dla całego sektora. Rozwiązanie polegałoby na oferowaniu przez banki swoim klientom możliwości dobrowolnego przystępowania do układów, na podstawie których klient zawierałby z bankiem ugodę, tak jakby jego kredyt od samego początku był kredytem złotowym oprocentowanym za pomocą odpowiedniej stopy WIBOR powiększonej o marżę historycznie stosowaną do takiego kredytu.

Po tym publicznym ogłoszeniu propozycja stała się przedmiotem konsultacji pomiędzy bankami; konsultacje były prowadzone pod auspicjami KNF i Związku Banków Polskich. Ogólnie rzecz biorąc, banki oceniały warunki, w których takie rozwiązanie można by wdrożyć, oraz jego dalsze skutki.

Zdaniem Zarządu Banku ważnymi aspektami, które należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji o potencjalnym wdrożeniu takiego programu, są: a) korzystna opinia lub przynajmniej brak sprzeciwu ze strony istotnych instytucji publicznych; b) wsparcie jego realizacji przez Narodowy Bank Polski; c) poziom pewności prawnej umów dotyczących ugody, które byłyby podpisane z kredytobiorcami; d) poziom wpływu finansowego przed i po opodatkowaniu; e) konsekwencje kapitałowe, w tym korekty regulacyjne poziomu wymogów kapitałowych związanych z walutowymi kredytami hipotecznymi.

Na czas publikacji niniejszego raportu ani Zarząd ani inny organ stanowiący Banku nie podjął jakiegokolwiek decyzji dotyczącej wdrożenia niniejszego programu. Jeżeli/kiedy będzie gotowa rekomendacja dotycząca programu, Zarząd przedłoży ją Radzie Nadzorczej oraz Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy biorąc pod uwagę istotność takiej decyzji oraz jej implikacji.

Bank Millennium przeprowadził wśród swoich klientów, we współpracy z zewnętrzną renomowaną firmą, ankietę dotyczącą chęci przyjęcia rozliczenia w warunkach rozwiązania sektorowego zaproponowanego przez Przewodniczącego KNF. 49% zapytanych klientów było wstępnie zainteresowanych skorzystaniem z oferty, 25% nie potrafiło jednoznacznie wyrazić swojej opinii, a 26% nie skorzystałoby z takiej oferty.

Zgodnie z wstępnymi obliczeniami wdrożenie rozwiązania, w którym kredyty byłyby dobrowolnie przewalutowane na złote, tak jak gdyby od początku były kredytami złotowymi oprocentowanymi na podstawie odpowiedniej stopy WIBOR powiększonej o marżę historycznie stosowaną do takich kredytów, mogłoby prowadzić do strat wynikających z przewalutowania takich kredytów (gdyby przewalutowaniem był objęty cały obecny portfel) z wpływem brutto (przed opodatkowaniem) między PLN 4 100 mln a PLN 5 100 mln (dane niezaudytowane). Skutki mogą ulec znacznej zmianie w przypadku zmian kursu walutowego i różnych założeń. Wpływ na kapitał można by częściowo zamortyzować i złagodzić poprzez połączenie istniejącej nadwyżki kapitału ponad obecne wymogi minimalne, redukcję aktywów ważonych ryzykiem oraz zmniejszenie lub wyeliminowanie bufora Filaru 2. Powyższy skutek byłby istotnie większy niż szacowany wpływ pomiędzy 500 a 600 mln zł (dane niezaudytowane) w scenariuszu zastąpienia kursu stosowanego w kontraktach średnim kursem NBP. Należy wreszcie nadmienić, że na 30.06.2021 Bank musi utrzymywać dodatkowe fundusze własne na pokrycie dodatkowych wymogów kapitałowych w związku z ryzykiem portfela walutowych kredytów hipotecznych (bufor walutowy Filaru II) w wysokości 3,41 p.p. (3,36 p.p. na poziomie Grupy), z których część została alokowana na ryzyko operacyjne/prawne.

Z uwagi na złożoność spraw sądowych i niepewność co do ich wyniku, jak również potencjalne wdrożenie rozwiązania Przewodniczącego KNF lub potencjalne orzeczenia Sądu Najwyższego, trudno jest wiarygodnie oszacować potencjalny wpływ tak różnych rezultatów i ich interakcji na dzień publikacji sprawozdań finansowych.

11. Informacje Dodatkowe

11.1. DANE O AKTYWACH, KTÓRE STANOWIĄ ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ

Na dzień 30.06.2021 r. (w tys. PLN):

Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczane zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe OK0722	utrzymywanie i sprzedaż	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	130 000	129 922
2.	Obligacje skarbowe OK0722	utrzymywanie i sprzedaż	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	318 000	317 809
3.	Obligacje skarbowe PS0123	utrzymywanie i sprzedaż	BFG - fundusz gwarancyjny - zabezpieczenie zobowiązania do zapłaty	99 300	103 843
4.	Obligacje skarbowe PS0123	utrzymywanie i sprzedaż	BFG - fundusz przymusowej restrukturyzacji - zabezpieczenie zobowiązania do zapłaty	86 500	90 457
5.	Środki pieniężne	należności	wstępny depozyt rozliczeniowy w KDPW CCP (MAGB)	5 000	5 000
6.	Środki pieniężne	należności	fundusz zabezpieczający ASO (PAGB)	1 195	1 195
7.	Środki pieniężne	należności	właściwy depozyt zabezpieczający w KDPW CCP (MATS)	2 217	2 217
8.	Środki pieniężne	należności	wpłata na Fundusz Zabezpieczający OTC - KDPW_CCP	7 376	7 376
9.	Środki pieniężne	należności	rozliczenie z tytułu zawartych transakcji	69 052	69 052
10.	Depozyty złożone	lokaty w bankach	rozliczenie z tytułu zawartych transakcji	218 729	218 729
11.	Należności leasingowe	kredyty i pożyczki	pożyczki udzielone Spółce Millennium Leasing	218 672	218 672
RAZEM				1 156 041	1 164 272

Według stanu na 30.06.2021 r. Grupa nie posiadała zawartych krótkoterminowych transakcji sprzedaży skarbowych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu.

Na dzień 31.12.2020 r. (w tys. PLN):

Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczone zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe OK0722	utrzymywanie i sprzedaż	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	130 000	129 922
2.	Obligacje skarbowe OK0722	utrzymywanie i sprzedaż	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	355 000	354 787
3.	Obligacje skarbowe PS0123	utrzymywanie i sprzedaż	BFG - fundusz gwarancyjny - zabezpieczenie zobowiązania do zapłaty	88 000	94 473
4.	Obligacje skarbowe PS0123	utrzymywanie i sprzedaż	BFG - fundusz przymusowej restrukturyzacji - zabezpieczenie zobowiązania do zapłaty	71 000	76 223
5.	Obligacje skarbowe PS0422	utrzymywanie i sprzedaż	wstępny depozyt rozliczeniowy w KDPW CCP (MARI)	300 000	313 311
6.	Środki pieniężne	należności	wstępny depozyt rozliczeniowy w KDPW CCP (MARI)	100	100
7.	Środki pieniężne	należności	fundusz zabezpieczający ASO (PAGB)	2 415	2 415
8.	Środki pieniężne	należności	wpłata na Fundusz Zabezpieczający OTC - KDPW_CCP	5 617	5 617
9.	Środki pieniężne	należności	rozliczenie z tytułu zawartych transakcji	45 153	45 153
10.	Depozyty złożone	lokaty w bankach	rozliczenie z tytułu zawartych transakcji	503 532	503 532
11.	Należności leasingowe	kredyty i pożyczki	pożyczki udzielone Spółce Millennium Leasing	274 731	274 731
RAZEM				1 775 548	1 800 264

Dodatkowo według stanu na 31.12.2020 r. Grupa posiadała zawarte krótkoterminowe (rozliczane przeważnie w ciągu 7 dni) transakcje sprzedaży skarbowych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, których przedmiotem były papiery wartościowe o wartości 248 429 tys. zł.

11.2. PAPIERY WARTOŚCIOWE STANOWIĄCE PRZEDMIOT TRANSAKЦИИ Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU

Na dzień 30.06.2021 r. Grupa nie posiadała papierów wartościowych (prezentowanych w bilansie Grupy), które stanowiły przedmiot transakcji z przyrzeczeniem odkupu (SBB).

Na dzień 31.12.2020 r. następujące papiery wartościowe (prezentowane w bilansie Grupy) stanowiły przedmiot transakcji z przyrzeczeniem odkupu (SBB), w tys. zł:

Rodzaj papieru wartościowego	Wartość nominalna	Wartość bilansowa
Obligacje skarbowe	233 004	248 429
RAZEM	233 004	248 429

W następstwie zawarcia transakcji z przyrzeczeniem odkupu, których przedmiotem są papiery wartościowe prezentowane w powyższej tabeli, Grupa jest narażona na ryzyka analogiczne jak w przypadku posiadania papierów wartościowych o tej samej charakterystyce we własnym portfelu.

11.3. DYWIDENDA ZA ROK 2020

Bank Millennium posiada politykę dywidendy, obejmującą wypłatę 35% do 50% zysku netto Banku, zakładając, że zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), dotyczące wypłaty dywidendy, zostaną zrealizowane.

W dniu 16 grudnia 2020 KNF opublikował stanowisko w sprawie polityki dywidendowej banków komercyjnych w 2021 r. Biorąc pod uwagę istotną niepewność co do dalszego rozwoju wydarzeń związanych z pandemią COVID19, przejściowy charakter rozwiązań wykorzystywanych przez banki do poprawy sytuacji kapitałowej w okresie pandemii, utrzymujące się ostrożne stanowiska nadzorcze w UE w zakresie ograniczeń dywidendowych oraz innych form obniżania zasobów kapitałowych oraz zmianę wytycznych EUNB wydłużającą moratoria KNF uznał za konieczne wstrzymanie przez banki komercyjne wypłat dywidendy. W dniu 13 stycznia Bank otrzymał analogiczne indywidualne zalecenie KNF w sprawie wstrzymania przez Bank wypłaty w pierwszym półroczu 2021 r.

W oparciu o powyższe zalecenia, niepewność w zakresie warunków działania spowodowana pandemią COVID-19, istniejące ryzyko prawne/operacyjne, jak również uwzględniając konieczność zapewnienia właściwego wsparcia kapitałowego dla wzrostu skali działalności biznesowej, Zarząd Banku przedstawił propozycję a Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku, które odbyło się w dniu 24 marca 2021, zdecydowało o zatrzymaniu całego zysku netto wypracowanego w roku 2020 w kapitałach własnych Banku.

11.4. ZYSK / STRATA NA AKCJĘ

Strata na jedną akcję za 1 półrocze 2021 r. (oraz rozwodniona strata na akcję), wyliczona na bazie skonsolidowanej wynosi -0,42 zł.

11.5. AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY CONAJMNIJ 5% OGÓLNEJ LICZBY GŁOSÓW NA WZA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ GRUPY - BANKU MILLENNIUM S.A.

Z uwagi na fakt, że Bank jest spółką publiczną, której akcje znajdują się w obrocie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, Bank nie posiada szczegółowych informacji na temat struktury akcjonariatu aktualnej na 30 czerwca 2021 roku.

Informacja na temat akcjonariuszy, zawarta w poniższej tabeli, podana została na podstawie danych zebranych w związku z rejestracją akcjonariuszy uprawnionych do wzięcia udziału w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Banku zwołanym na dzień 24 marca 2021 roku.

Najwięksi akcjonariusze jednostki dominującej Grupy - Banku (powyżej 5% udział w głosach WZA):

Akcjonariusze według stanu na 30.06.2021	Ilość akcji	% udział w kapitale zakładowym	Ilość głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	607 771 505	50,10	607 771 505	50,10
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	100 000 000	8,24	100 000 000	8,24
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	80 000 000	6,59	80 000 000	6,59
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva Santander	72 760 000	6,00	72 760 000	6,00

Akcjonariusze według stanu na 31.12.2020	Ilość akcji	% udział w kapitale zakładowym	Ilość głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	607 771 505	50,10	607 771 505	50,10
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	109 924 704	9,06	109 924 704	9,06
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	85 697 263	7,06	85 697 263	7,06
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva Santander	76 760 035	6,33	76 760 035	6,33

11.6. INFORMACJE O UDZIELENIU PRZEZ GRUPĘ PORĘCZEŃ KREDYTU LUB GWARANCJI

W 1 półroczu 2021 r. Grupa nie udzieliła żadnemu z Klientów gwarancji lub poręczeń, w wyniku czego łączna wartość zaangażowania Grupy z tego tytułu na dzień 30 czerwca 2021 r. byłaby znacząca.

11.7. SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁAŃ

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

11.8. POZOSTAŁE INFORMACJE DODATKOWE I WYDARZENIA PO DACIE BILANSU

Na dzień 30.06.2021 r. Grupa nie posiada istotnych zobowiązań z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych, a w okresie objętym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem Grupa nie dokonywała:

- istotnych odpisów aktualizujących wartość zapasów,
- istotnych transakcji nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych,
- korekty błędów poprzednich okresów,
- istotnych zmian sposobu ustalania wartości godziwej dla instrumentów finansowych wycenianych wg tej wartości,
- zmiany klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania,
- zmiany sposobu ustalania wartości szacunkowych, które wywierałyby istotny wpływ na bieżący okres śródroczny.

Bank Hipoteczny

Kredyty hipoteczne są ważnym elementem działalności detalicznej Banku. W związku z tym Bank złożył w czerwcu 2018 r. do Komisji Nadzoru Finansowego wniosek o wydanie zgody na utworzenie banku hipotecznego. W dniu 16 czerwca 2020 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała zezwolenie na utworzenie banku pod firmą „Millennium Bank Hipoteczny Spółka Akcyjna” z siedzibą w Warszawie. Kapitał zakładowy Millennium Banku Hipotecznego Spółka Akcyjna wynosić będzie 40.000.000 zł i został w całości pokryty przez Bank Millennium S.A. wkładem pieniężnym w wysokości 120.000.000 zł. Akcje imienne zwykłe w liczbie 40.000.000 o wartości nominalnej 1 zł każda akcja zostały objęte przez Bank po cenie emisyjnej 3 zł każda akcja. Nowy bank ma zapewnić średnio- i długoterminowe finansowanie poprzez emisję listów zastawnych w celu wsparcia działalności w zakresie mieszkaniowych kredytów hipotecznych.

Zwolnienia grupowe (w ramach procesu restrukturyzacji po połączeniu z Euro Bank)

W okresie pomiędzy 1 lutego a 31 marca 2020 przeprowadzono zwolnienia grupowe, które objęły około 211 pracowników. Koszty odpraw i odszkodowań z tego tytułu nie przekroczyły 13 milionów złotych. Przyczynami zwolnień były wynikające z połączenia struktur organizacyjnych: likwidacja dublujących się jednostek organizacyjnych, ujednoczenie i optymalizacja procesów. Dokonano również przeglądu placówek Banku - na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych i rynkowych podjęto decyzje o zamknięciu niektórych z nich. Zasady przeprowadzenia tych zwolnień, kryteria oraz wysokość odpraw zostały wypracowane i uzgodnione ze związkami zawodowymi funkcjonującymi w Banku.

Podział Millennium Dom Maklerski S.A.

Grupa jest w trakcie realizacji podziału Millennium Domu Maklerskiego S.A. („MDM”) poprzez przeniesienie części majątku Spółki Dzielonej na Bank .

Podział MDM zostanie dokonany w trybie art. 529 § 1 pkt 4 KSH, tj.: poprzez:

- a) przeniesienie na Bank części majątku (aktywów i pasywów) oraz praw i obowiązków Spółki Dzielonej, w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa MDM, związanej ze świadczeniem usług maklerskich („Działalność Maklerska”); oraz
- b) pozostawienie w MDM części majątku (aktywów i pasywów) oraz praw i obowiązków Spółki Dzielonej, w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa MDM, związanej z pozostałą działalnością („Działalność Nieregulowana”).

Bank oraz MDM są w trakcie pozyskiwania odpowiednich zgód w celu przeprowadzenia przedmiotowej transakcji.

Pomiędzy dniem, na który sporządzono raport a datą jego publikacji nie wystąpiły istotne zdarzenia które mogłyby mieć istotny wpływ na sprawozdanie finansowe i przyszłe wyniki Grupy.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
23.07.2021	Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
23.07.2021	Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
23.07.2021	Wojciech Haase	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
23.07.2021	Andrzej Gliński	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
23.07.2021	Wojciech Rybak	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
23.07.2021	Antonio Pinto Junior	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
23.07.2021	Jarosław Hermann	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym